DE MISSIE, EEN KWESTIE VAN LIEFDE

INTERNATIONAL UNION
SUPERIORS GENERAL

Nummer 190 - 2026

DE MISSIE, EEN KWESTIE VAN LIEFDE

Bulletin UISG **Nummer 190, 2026**

Presentatie 3

Missie, een kwestie van liefde 6
P. David Glenday, MCCJ

Een droom die onze missie uitdaagt... onze manier van zijn
en ons handelen te midden van het volk (Gen. 28) 17
Zr. Mariana Zossi, OP.

Waar ben je naar op zoek? 27
Broeder Matthew, prior van Taizé

Een nieuwe uitdaging voor de missie van het religieuze leven:
De digitale cultuur omarmen met een evangelische en charismatische visie 40
Zr. Thérèse Raad, SDC

Het religieuze leven en de vernieuwende perspectieven van de missiologie 45
Zr. Rosalia Meza Moreno, VDMF

Missie: een fundamenteel onderdeel van het gewijde leven 50
Zr. Anthonia Bolanle Ojo, SSMA

Het Leven van de UISG 59

Dagelijks Bestuur van de UISG 65

Sekretariaat van de UISG 66

PRESENTATIE

De missie, een kwestie van liefde

De christelijke zending openbaart zich vandaag de dag meer dan ooit in haar diepste essentie: een kwestie van liefde. De overwegingen die in dit nummer zijn gebundeld, komen voort uit de concrete ervaringen van gewijde mannen en vrouwen die midden in de uitdagingen van de hedendaagse wereld staan, en vinden een rode draad in de visie die door het recente kerkelijk leergezag wordt gedeeld: de liefde van Christus is de bron, de vorm en het doel van elke authentieke zending.

Uit de missionaire ervaring blijkt duidelijk dat de verkondiging van het Evangelie niet in de eerste plaats een overdracht van inhoud is, maar een getuigenis van een ontmoeting die het leven verandert. De missie wordt zo een levendige deelname aan Gods liefde voor de mensheid, in het bijzonder voor de armen en de vergetenen.

In een wereld die wordt gekenmerkt door crises, migratie, geweld en grote ongelijkheid, wordt het gewijde leven opgeroepen zichzelf in profetisch licht te herinterpreteren. Het beeld van de 'Vrouwen van de dageraad' en de droom van Jakob bieden krachtige iconen om een aanwezigheid te begrijpen die niet gebaseerd is op veiligheid, maar op het delen van de kwetsbaarheid en de hoop van de volkeren. Juist 'in het hart van de nacht' ontstaat de ruimte om de aanwezigheid van God te herkennen en het vertrouwen in het leven te vernieuwen.

De vragen die de mensheid diep raken — "Wat zoek je?", "Wat is mijn plaats?" — klinken met bijzondere urgentie door bij jongeren en in omgevingen die getekend zijn door oorlog, onrechtvaardigheid en onzekerheid. Achter deze onrust schuilt een oprecht zoeken naar zingeving, waarop de missie niet met pasklare oplossingen kan reageren, maar wel met nabijheid, een luisterend oor en concrete solidariteit.

Ook in de digitale wereld, die tegenwoordig een reële ruimte voor relaties en spirituele zoektochten is, openen zich nieuwe horizonten. Deze wereld met evangelische diepgang bewonen betekent een onopvallende maar betekenisvolle aanwezigheid zichtbaar maken, die in staat is om mensen te begeleiden en gemeenschap te bevorderen.

Ten slotte nodigt de hedendaagse missiologische reflectie uit om de zending te beleven als een profetische dialoog: een respectvolle en transformerende ontmoeting met culturen en menselijke realiteiten, verlicht door een geloof dat zich vertaalt in kritisch bewustzijn en inzet voor gerechtigheid. In dit perspectief herontdekt het gewijde leven de zending niet als een activiteit onder vele andere, maar als een uitdrukking van zijn ware identiteit: een levend teken zijn van Gods liefde in de wereld.

Missie, een kwestie van liefde

P. David Glenday, MCCJ

Missie als liefde: ja, dit is de ontzagwekkende en prachtige werkelijkheid die een brug vormt tussen de twee brieven van de pausen, en die ons ook de sleutel geeft om Dilexi te te gaan lezen, erover te bidden en ernaar te leven. We willen dit niet zozeer doen om een aantal interessante ideeën te verzamelen, maar veeleer om te groeien als missionarissen, ieder van ons in zijn of haar eigen specifieke omstandigheden.

Een droom die onze missie uitdaagt... onze manier van zijn en ons handelen te midden van het volk (Gen. 28)

Sr. Mariana Zossi, OP

Ik stel voor om de droom van Jakob uit Genesis 28:10-22 te beschouwen als een verhaal dat ons in staat stelt een andere manier te ontdekken om deel uit te maken van het volk. Misschien niet langer vanuit een veilige positie, maar vanuit de onbeschermdheid die het delen van je lot met hen impliceert. Een nachtelijke droom die gekenmerkt wordt door kwetsbaarheid die het met zich meebrengt om midden op de weg te staan, zoals de Vrouwen van de Dageraad, in het midden van de reis van Beersheba naar Haran.

Waar ben je naar op zoek?

Broeder Matthew, prior van Taizé

Zoveel mensen zijn op zoek naar de zin van hun leven. Ze zijn op zoek naar iets wat groter is dan de gemakkelijke beloften die continu voorbijkomen op onze schermen. Maar is de mens niet gemaakt voor een echte zin en doel? En hoe zouden we deze kunnen ontdekken?

Een nieuwe uitdaging voor de missie van het religieuze leven: De digitale cultuur omarmen met een evangelische en charismatische visie

Zr. Thérèse Raad, SDC

De digitale missie van het religieuze leven is geen modegril of louter een strategie om in de schijnwerpers te staan. Het ligt in het verlengde van haar roeping: een teken zijn van nabijheid, gemeenschap en dienstbaarheid in het hart van de hedendaagse wereld. Het gaat niet alleen om het verspreiden van religieuze inhoud, maar om het zichtbaar maken, in de digitale omgeving, van een evangelische manier om in de wereld te staan: sober, broederlijk, aandachtig en diep menselijk.

Het religieuze leven en de vernieuwende perspectieven van de missiologie

Zr. Rosalia Meza Moreno, VDMF

Het religieuze leven, bekeken vanuit het perspectief van de missiologie, komt naar voren als een levendige dialoog tussen traditie en context, contemplatie en actie, trouw en vernieuwing. Zijn identiteit is niet statisch maar dynamisch, gevormd door de voortdurende oproep om het evangelie gestalte te geven op manieren die aansluiten bij de hedendaagse realiteit.

Missie: een fundamenteel onderdeel van het gewijde leven

Zr. Anthonia Bolanle Ojo, SSMA

Met de goddelijke opdracht „Ga de hele wereld in en verkondig het goede nieuws“ (Marcus 16:15) is de Kerk van nature missionair. Zending is daarom een fundamentele plicht van elke gedoopte christen en in het bijzonder van de gewijde personen, vanwege hun speciale roeping die inhoudt dat zij de zending van Jezus voortzetten.

MISSIE, EEN KWESTIE VAN LIEFDE

P. David Glenday, MCCJ

Pater David Glenday, een Comboni-missionaris, was van 1991 tot 1997 algemeen overste van zijn congregatie. Pater Glenday bracht elf jaar door op de Filippijnen en nog eens elf jaar in Oeganda. Hij was secretaris-generaal van de Unie van Algemene Oversten (USG).

Deze overdenking is gepubliceerd met toestemming van pater David. Een deel ervan verscheen eerder in het Italiaans in het tijdschrift „SettimanaNews".

**De getallen tussen haakjes verwijzen naar de betreffende paragrafen van Dilexi Te.*

1. Missie, een kwestie van liefde

Een goede vraag

Ik heb het geluk gehad om tijdens mijn leven als Comboni-missionaris elf jaar in de Filippijnen te mogen werken. Ik herinner me dat een toegewijde jonge leek mij daar op een dag de volgende vraag stelde: „Pater David, jullie Comboni's spreken vaak vol enthousiasme over jullie roeping en jullie stichter, de heilige Daniel Comboni. U vertelt over zijn dromen, zijn gedrevenheid, zijn reizen, zijn hoop en teleurstellingen, zijn nalatenschap en nagedachtenis – en dat is allemaal heel mooi en inspirerend. Maar wat ik nu graag zou willen weten is dit: wat is het hart, het centrum, de drijfveer van de missie van de heilige Daniel, en van uw missie vandaag?"

Een heel goede vraag inderdaad, en een vraag die ik in mijn bijna vijftig jaar als missionaris vaak heb geprobeerd te beantwoorden, op zoek naar de juiste woorden,

en nog meer naar de juiste daden. Als mijn jonge vriend mij vandaag dezelfde vraag zou stellen, zou ik niet aarzelen om de hulp in te roepen van niet één, maar twee pausen: Franciscus en Leo. Het is inderdaad opvallend dat de laatste belangrijke brief van paus Franciscus, getiteld *Dilexit Nos*, over liefde ging – "de menselijke en goddelijke liefde van het Hart van Jezus Christus", en dat de eerste brief van paus Leo aan de hele Kerk, *Dilexi Te*, gaat over… liefde – "liefde voor de armen". Het is dus duidelijk: zoals paus Franciscus zegt, "de zending wordt een kwestie van liefde", en missionarissen zijn mensen die "verliefd zijn en die, in de ban van Christus, zich geroepen voelen om deze liefde die hun leven heeft veranderd te delen".

Missie als liefde: ja, dit is de ontzagwekkende en prachtige werkelijkheid die een brug vormt tussen de twee brieven van de pausen, en die ons ook de sleutel geeft om *Dilexi te* te gaan lezen, erover te bidden en ernaar te leven. We willen dit niet zozeer doen om een aantal interessante ideeën te verzamelen, maar veeleer om te groeien als missionarissen, ieder van ons in zijn of haar eigen specifieke omstandigheden.

Welke diepgaande inzichten over de missie kunnen we dan met de brief van paus Leo als onze routekaart op deze reis verwachten,?

Onze God is een missionaire God

Zending is een kwestie van liefde, en dat komt uiteindelijk doordat zending voortkomt uit God, de Drie-eenheid van liefde. Alles wat Jezus door de kracht van de Geest in de evangeliën zegt en doet, , maakt dit duidelijk: onze God is niet afstandelijk, onverschillig of niet betrokken. Nee, onze God is actief, open, toegewijd, betrokken, dichtbij en vol passie.

En wij worden gedoopt in de naam van deze zendingsgod. Door onze doop nemen de Drie hun intrek in het diepst van ons hart en gaan zij ons vormen tot zendelingen – net als zij!

Dit thema, deze realiteit van de missionaire Drie-eenheid, kwam zeer krachtig naar voren in de leer en het getuigenis van paus Franciscus (denk bijvoorbeeld aan zijn eerste brief *Evangelii Gaudium*) en is energiek overgenomen door paus Leo. Beiden sporen de Kerk aan om daar te zijn waar de Drie-eenheid al aanwezig is: aan de randen, in de periferieën, bij hen die als ver weg worden beschouwd. In *Dilexit Nos* benadrukt paus Franciscus dat onze harten moeten worden omgevormd tot het Hart van Jezus, een hart dat uitgaat naar de gewonden en zwakken, en paus Leo verdiept en versterkt deze missionaire oproep.

Missie is dus een kwestie van liefde, want God is liefde, en Gods liefde is een missionaire, naar buiten gerichte liefde.

God ontmoeten in de zending

De Drie-eenheid van Liefde spoort ons dus aan tot zending – maar wacht daar ook op ons. Tijdens mijn jaren in de Filipijnen – ik was werkzaam in een klein hoekje van de megastad Manilla – had ik het geluk de nationale taal, het Tagalog, te leren en daardoor met name één kleine gemeenschap in de sloppenwijken van de stad te kunnen begeleiden.

Samen met hen deed ik de ontroerende ontdekking die voor zoveel missionarissen de schat van hun leven vormt: dat de God die liefde is ons voorgaat op onze missionaire reis, en dat we deze God op een nieuwe manier leren kennen in het leven en vooral in de harten van de armen naar wie we gezonden zijn. In het voorbeeld van hun leven wordt zending een kwestie van het leren kennen van de liefde, waarbij liefde het gezicht heeft van solidariteit, van dankbaarheid, van moed, van vreugde, van volharding, van gezond verstand en van verdraagzaamheid.

In onze zending met en voor de armen leren wij, missionarissen, lief te hebben.

Samenwerken met God in de zending

Omdat zending een kwestie van liefde is, is het ook een kwestie van daden, van werk, van actie. Zoals Jezus zegt in Johannes 5, 17: “Mijn Vader is tot op de dag van vandaag aan het werk, en ook ik ben aan het werk”, en hij vult dit aan in Johannes 15, waar hij ons het rijke beeld van de Vader als de wijngaardenier geeft. De Vader verheugt zich over onze overvloedige vruchten, zegt Jezus ons, en de heilige Johannes onderstreept dezelfde visie wanneer hij ons aanmoedigt om lief te hebben in de praktijk en niet in theorie.

Omdat we uit liefde Gods medearbeiders zijn, zoals de heilige Paulus benadrukt, is dit zowel een vreugde als een uitdaging. Het is een grote vreugde te weten dat de Heer wil dat we samen met Hem de armen liefhebben, dat Hij onze aanwezigheid

en solidariteit verlangt: het is een nieuwe manier om onze grote waardigheid en ons potentieel in de genade van het doopsel te waarderen. En het is ook een uitdaging, omdat het betekent dat we eerst moeten onderscheiden hoe God de armen hier en nu liefheeft, zodat we op dit goddelijke initiatief kunnen reageren. God heeft de armen als eerste lief.

Veranderd door liefde

Wanneer we onze zending op deze verschillende manieren als liefde begrijpen en beleven, gebeurt er iets prachtigs en krachtigs: we worden veranderd, getransformeerd. We gaan ons beetje bij beetje realiseren dat wat er in onze dienst aan de armen echt toe doet, bovenal is wie we zijn, en we ontdekken dat we een teken worden, een sacrament van Gods liefdevolle aanwezigheid.

Ja, wij zijn veranderd, maar door Gods genade geldt dat ook voor degenen naar wie wij zijn gezonden, aangezien zij worden geleid tot een nieuw besef van hun oneindige waarde en waardigheid, en van hun potentieel als mensen, als zonen en dochters van de Vader die hen op een heel bijzondere manier liefheeft.

Nu we ernaar uitkijken om het komende jaar te bidden en *Dilexi Te* te bestuderen, stil te staan bij de afsluitende woorden van paus Leo:

Christelijke liefde doorbreekt elke barrière, brengt mensen die ver van elkaar verwijderd waren dichter bij elkaar, verenigt vreemden en verzoent vijanden. Ze overbrugt kloven die menselijk gezien onoverbrugbaar zijn, en dringt door tot in de meest verborgen hoeken van de samenleving. Christelijke liefde is van nature profetisch: ze verricht wonderen en kent geen grenzen. Ze maakt mogelijk wat ogenschijnlijk onmogelijk was. Liefde is bovenal een manier om naar het leven te kijken en een manier om het te leven. Een Kerk die geen grenzen stelt aan de liefde, die geen vijanden kent om te bestrijden maar alleen mannen en vrouwen om lief te hebben, is de Kerk die de wereld vandaag nodig heeft.

2. God ontmoeten

Het kruis van mevrouw Kikilai: het aanraken van het lijdende lichaam van Jezus (49)

Tijdens de fase van mijn missionaire opleiding die het noviciaat wordt genoemd, wilde ik graag ontdekken hoe het voelde om mijn brood te verdienen met werk met de handen, en mijn oversten moedigden mij en mijn medenovicen hierin aan. Zo kwam het dat ik als arbeider op een bouwplaats in de Engelse Midlands terechtkwam. Natuurlijk moesten mijn metgezel en ik een plek vinden om te verblijven, en we hadden het geluk een kamer te kunnen huren bij een Hongaarse dame met de onvergetelijke naam mevrouw Kikilai. Zij was een van de honderdduizenden Hongaren die hun land moesten ontvluchten toen Sovjettanks het binnenvielen en halverwege de jaren vijftig een onderdrukkend regime oplegden.

Mevrouw Kikilai was een voortreffelijke en vrijgevige kokkin – de avondmaaltijden die zij voor ons bereidde, waren altijd een hoogtepunt van onze dag – maar verder was

ze erg stil en terughoudend. Toen echter de dag aanbrak waarop we terug moesten naar het noviciaat, verraste ze me met iets moois: ze overhandigde me stilletjes een klein koperen kruisbeeld, dat ze ongetwijfeld had meegenomen uit haar thuisland Hongarije: de randen waren er afgesleten door wie weet hoeveel generaties, zo mogen we aannemen, van haar familie en vrienden.

Dit kleine kruisbeeld, dat ik nog steeds bij me draag en dat me vergezelde tijdens mijn missiereizen naar Oeganda en de Filippijnen, herinnert aan de vele mannen, vrouwen en kinderen die hun hand uitstrekten om het vlees van de gekruisigde Jezus aan te raken, door de eeuwen heen de hoop en troost van de armen. „Het lijdende vlees van Jezus aanraken": dit is een beeld van de liefde van de Kerk voor de armen dat meerdere malen terugkomt in *Dilexi Te*:

Voor christenen zijn de armen geen sociologische categorie, maar het 'vlees' van Christus zelf. Het volstaat niet om de leer van Gods incarnatie in algemene bewoordingen te belijden. Om werkelijk door te dringen tot dit grote mysterie, moeten we duidelijk begrijpen dat de Heer een lichaam heeft aangenomen dat hongert en dorst, en dat kwetsbaarheid en gevangenschap ervaart. Een arme Kerk voor de armen begint met het reiken naar het vlees van Christus. Als we het vlees van Christus aanraken, beginnen we iets te begrijpen, te begrijpen wat deze armoede, de armoede van de Heer, werkelijk is; en dat is verre van eenvoudig (110).

Geroosterde kip 's nachts: wanneer de armen het evangelie in praktijk brengen (102))

Eind januari 1986 nam Yoweri Museveni de macht over in Oeganda (Oost-Afrika), waar ik destijds als missionaris werkzaam was, en luidde daarmee een periode van hernieuwde burger- en militaire conflicten in. Samen met vijf van mijn medebroeders raakte ik in deze situatie verwikkeld, waardoor we uit veiligheidsoverwegingen onze missiepost moesten verlaten en onze toevlucht moesten zoeken bij bevriende mensen die dieper in de bush en verder van de hoofdweg woonden.

Op een avond, toen de situatie steeds gevaarlijker werd, trokken we dieper het dunbevolkte platteland in en besloten we uiteindelijk te stoppen om uit te rusten bij een gezin van landarbeiders dat ons gastvrijheid bood. De volgende ochtend, toen de dageraad aanbrak, waren we al op weg toen de vrouw des huizes ons roepend achterna kwam en een pakketje aan een van onze groep gaf.

De volgende dag bleek een gelukkige wending te zijn en uiteindelijk kwamen we in veilige handen terecht... en toen beseften we pas dat we honger hadden! Het pakje van de dame werd geopend en daar zat een gebraden kip in, die ze 's nachts voor ons had klaargemaakt:

Alleen de nabijheid die ons tot vrienden maakt, stelt ons in staat de waarden van de armen van vandaag, hun gerechtvaardigde verlangens en hun eigen manier om het geloof te beleven ten volle te waarderen... Dag na dag worden de armen dragers van evangelisatie en van alomvattende menselijke ontplooiing: zij voeden hun kinderen op in het geloof, tonen voortdurende solidariteit met familieleden en buren, zoeken voortdurend God en geven leven aan de pelgrimsreis van de Kerk. In het licht van het Evangelie erkennen wij hun immense waardigheid en hun heilige waarde in de ogen van Christus, die net als zij arm was en werd uitgesloten (100).

"Mijn beste vriend": een ontmoeting tussen gelijken (79)

Ik had net een 'Mis op straat' gehouden in een van de meest achtergestelde sloppenwijken van Quezon City op de Filippijnen en stond, zoals altijd en gebruikelijk, omringd door levendige kinderen die allemaal een persoonlijke zegen wilden, toen ik een aanhoudend getik op mijn buik voelde. Daar stond de kleine 'JP' (afkorting van John Paul!), die al een tijdje aan iedereen die het maar wilde horen verkondigde dat hij de beste vriend van pater David was.

"Ja, JP, wat is er?""Pater David, masaya po kami dahil nandidito po kayo. We zijn blij dat u hier bent".

Ik dacht bij mezelf: JP, je bent dan wel klein, maar op je eigen manier ben je een groot theoloog; je hebt de kern van de Kerk begrepen, de kern van de zending. De zending van de Kerk draait om 'hier zijn', om een aanwezigheid die vreugde brengt en gemeenschap schept. Je hebt voor mij de betekenis van mijn missionaire roeping onder woorden gebracht: dank je wel! Zoals paus Leo zegt,

De armsten zijn niet alleen voorwerpen van ons medeleven, maar ook leraren van het evangelie. Het gaat er niet om God naar hen toe te „brengen", maar Hem onder hen te ontmoeten. Het dienen van de armen is geen gebaar dat „van bovenaf" wordt verricht, maar een ontmoeting tussen gelijken, waarin Christus wordt geopenbaard en aanbeden (79).

3. Een reis van het hart

Khartoem, Soedan, 10 oktober 1996: samen met duizenden uitgelaten Soedanese christenen had ik het voorrecht deel uit te maken van een grootse, kleurrijke en zeer ontroerende eucharistieviering. Onder een strakblauwe hemel, en bij behoorlijke hitte en vochtigheid, vierden we voor het eerst op zijn eigen feestdag de heiligheid van de missionaris-bisschop Daniel Comboni, vader van de Kerk in Soedan, die enkele maanden eerder in Rome door paus Johannes Paulus II was zaligverklaard. De sfeer was, op zijn zachtst gezegd, elektriserend.

Het was aan mij, als toenmalig algemeen overste van de Comboni-missionarissen, om de relikwie van Comboni hoog te houden en in processie naar de aartsbisschop van Khartoem, Gabriel Zubeir, te dragen. Terwijl ik dat deed, las ik de woorden die in felle kleuren op een scherm aan het altaar waren geschilderd: „Welkom terug, Comboni, op de plek waar je hart ligt". Woorden die zowel ontroerend als treffend waren, want het leven van Daniel Comboni, gewijd aan de missie en dus aan de keuze voor de armen, was inderdaad een lange en zware reis geweest, en deze feestdag was een bijzondere thuiskomst voor deze man die zo heldhaftig had gereisd op bevel van zijn Meester..

Ja, zoals paus Leo in *Dilexi Te* bevestigt, kiest God inderdaad de armen, en het leven van vrouwen en mannen zoals de heilige Daniel Comboni laat zien hoe onze betrokkenheid bij Gods keuze ons ook op onze eigen persoonlijke reis en avontuur stuurt, met de drie Personen van de Drie-eenheid als onze pelgrimsgenoten.

Wanneer het hart besluit op reis te gaan

Maar waar begint deze reis van liefde voor de armen? Hierover wil paus Leo ons geen enkele twijfel laten bestaan: driemaal op evenveel pagina's spreekt hij ontroerend over Gods hart „vol liefde" (16), „dat een bijzondere plaats inruimt [...] voor hen die worden gediscrimineerd en onderdrukt" (16, 17). Even eerder in zijn brief had hij geschreven: "Door de roep van de armen te horen, wordt ons gevraagd om het hart van God binnen te gaan... Als we niet reageren op die roep... zouden we ons afkeren van het hart van God zelf" (8).

En deze beweging vanuit Gods eigen hart leidt tot een reis die een keuze is: Gods „neerdaling en komst onder ons" (16) brengt de Drie-eenheid naar de armsten en zwaksten, in een besluit dat bekend is geworden als Gods preferentiële keuze voor de armen, zijn bijzondere zorg voor hen om wie niemand geeft.

Wat dit alles betekent voor hen die kinderen zijn van deze God die met ons meegaat, is overduidelijk: „God vraagt ons, zijn Kerk, om een beslissende en radicale keuze te maken ten gunste van de zwaksten" (16). Paus Leo spreekt dan ook openhartig zijn verbazing uit: „Ik vraag me vaak af waarom veel mensen denken dat ze de armen gerust kunnen negeren, ook al is de leer van de Heilige Schrift zo duidelijk over de armen" (23).

Jezus is God-met-ons, dat weten we, maar misschien nodigt wat de paus heeft gezegd ons uit om daar een belangrijke nadruk aan toe te voegen: Jezus is de aanwezigheid

onder ons van de God die de armen kiest. En dit wordt heel duidelijk als we stilstaan bij de armoede van Jezus, „de arme Messias“, zoals paus Leo hem noemt.

Jezus leeft in vele opzichten in armoede: hij wordt geboren in een gezin met zeer bescheiden middelen en leert in zijn levensonderhoud te voorzien door met zijn handen te werken; vanaf de allereerste dag van zijn leven op aarde ervaart hij verschillende vormen van uitsluiting; tijdens zijn actieve leven is hij afhankelijk van de gastvrijheid en steun van zijn vrienden en volgelingen; hij weet wat het betekent om moe, verdrietig en bezorgd te zijn; hij moet leven met afwijzing en wantrouwen. Hij sterft aan een kruis buiten de stadsmuren te midden van de spot en hoon van degenen die zich hebben verzameld om naar het schouwspel te kijken, in de steek gelaten door bijna al zijn discipelen.

Toch is dit niet het hele verhaal van Jezus' weg met de armen; de zaak gaat veel dieper. In een reactie van grenzeloze vrijgevigheid op de uitnodiging van zijn Vader tot liefde en barmhartigheid jegens de afgedwaalde mensheid, ontdoet Jezus zich van zijn pracht en hemelse glorie en neemt Hij de gedaante van een dienaar aan. De diepe betekenis van dit alles komt goed tot uiting in Jezus' eigen woorden: "Voorwaar, voorwaar, ik zeg u: de Zoon kan niets uit zichzelf doen, maar alleen wat hij de Vader ziet doen; want wat de Vader doet, dat doet de Zoon eveneens" (Joh. 5, 19). Jezus leerde van de Vader de armen lief te hebben en zelf arm te zijn.

Op reis met Jezus

Wat zal op de routekaart staan voor degenen onder ons die deze reis met Jezus willen maken? Paus Leo heeft enkele suggesties: ten eerste, zegt hij, neem de Schrift ter hand, en vooral die delen die het leven en de praktijk van de eerste christelijke gemeenschappen beschrijven; let vervolgens goed op, hoe deze broeders en zusters in het geloof zich bij de Verrezen Jezus voegden op zijn reis naar de allerarmsten; verwelkom dit alles "als een voorbeeld om na te volgen, maar ook als een getuigenis van het geloof dat werkt door naastenliefde en als een blijvende inspiratiebron" (34).

Op dit punt in zijn overweging moet paus Leo sterk denken aan paus Franciscus en aan wat paus Franciscus schreef in zijn nog steeds zeer veelzeggende brief *Evangelii Gaudium*: Gods woord is „zo duidelijk en direct, zo eenvoudig en welsprekend, dat geen enkele kerkelijke interpretatie het recht heeft het te relativeren... Waarom iets zo eenvoudigs ingewikkeld maken?" (31).

Het was dit eenvoudige, maar krachtige Goede Nieuws dat de christenen in Soedan op die oktobermiddag vierden, het Goede Nieuws dat gestalte had gekregen in het leven en de zending van één opmerkelijke man, hun vader in het geloof. Door Gods genade had hij voor de armen gekozen en zo de weg naar blijvende vreugde gevonden: zullen ook wij deze keuze maken en de weg naar die vreugde inslaan?

4. Pas als ik luister, zie ik het

Woorden die het verschil maken

Deze Bijbel heb ik al heel lang in mijn bezit. Vijftig jaar geleden had ik hem, op de dag dat ik tot diaken werd gewijd, aan mijn ouders cadeau gegeven. Destijds dacht ik dat hij hooguit een ereplaats op de boekenplank van het gezin zou krijgen, maar wat er in werkelijkheid gebeurde, was veel mooier dan dat.

In de maanden en jaren die volgden, ontdekte ik, als ik bij mijn ouders op bezoek ging, dat de Bijbel een plekje had gekregen naast de favoriete fauteuil van mijn vader. Ik heb hem er nooit daadwerkelijk in zien lezen, maar als hij er niet was, wilde ik het boek bekijken, en ik vond veel dat er op wees, dat dit boek inderdaad regelmatig werd gelezen, ongetwijfeld 's ochtends, wanneer papa vroeg opstond voor zijn pap en koffie, alleen was en niemand hem zag.

Vader was geen katholiek: hij was een Schot en presbyteriaan, en ten tijde van dit verhaal was hij al meer dan dertig jaar gelukkig getrouwd met mijn Ierse katholieke moeder. Op een rustige zondagavond verraste hij ons allemaal door simpelweg te zeggen: „Ik heb besloten katholiek te worden". En zo kwam het dat ik, een maand voordat ik vertrok voor mijn eerste missieopdracht in Oeganda, het voorrecht had om te concelebreren bij de mis ter gelegenheid van de Eerste Heilige Communie van mijn 71-jarige vader. Ik twijfel er niet aan dat de zegen van die rustige vroege ochtenden, alleen met Gods Woord, een belangrijke sleutel was tot de onverwachte en moedige stap die papa zette, waardoor ons gezin een diepe nieuwe verbondenheid en een dankbare vreugde ontdekte.

Die Bijbel, die woorden, dat Woord, hadden het verschil gemaakt. Luisteren had geleid tot inzicht, of zoals Jezus zei: „Zoals ik hoor, zo oordeel ik" (Joh. 10:30).

Wil je het zien? Luister dan!

„Een paar essentiële woorden“: de titel die paus Leo aan het eerste hoofdstuk van zijn „*Dilexi Te*“ heeft gegeven, wijst ons duidelijk in dezelfde richting. Er wordt ondubbelzinnig benadrukt dat als de Kerk – dat wil zeggen: wijzelf – de armen werkelijk willen zien en dus liefhebben, dit begint met aandachtig luisteren.

De paus leidt ons terug naar het brandende braambos, waar God tegen Mozes zegt: „Ik heb *gezien* hoe mijn volk lijdt... en ik heb *gehoord* hoe zij roepen”, en God laat Mozes er geen twijfel over bestaan dat dit de weg is die ook hij moet bewandelen, als hij „het hart van God wil binnengaan” en zo de zware opdracht vervullen die hem is toevertrouwd.

Tegen het einde van het hoofdstuk daagt paus Leo ons in dezelfde zin uit en roept hij op tot een herlezing van het Evangelie, om zo opnieuw aansluiting te vinden bij die liefde voor de armen die, zoals hij zegt, „het brandende hart“ (15) van de missie van de Kerk vormt. Hij onderstreept dit punt door te verwijzen naar de ervaring van de heilige Franciscus van Assisi, die bekeerd werd door direct contact met de armen en de verschoppelingen van de samenleving (7).

Met een frisse blik kijken

Zoals we aan het begin van deze korte overweging hebben opgemerkt, kunnen er nieuwe dingen gebeuren wanneer we naar het Woord luisteren. Terugkijkend op de preek van de heilige Paulus VI aan het einde van het Tweede Vaticaans Concilie, verwoordt paus Leo deze overtuiging: door te luisteren naar de roep van de armen en de Heer in hen

te ontmoeten, zullen zowel de Kerk als de samenleving zich openstellen voor nieuwe krachten en mogelijkheden, voor „een buitengewone vernieuwing“ (7).

Toch maakt de paus heel duidelijk dat dit geen pijnloze, gemakkelijke formule is: op deze nieuwe manier kijken vereist een grondige zuivering, „een mentaliteitsverandering“ (11), en vooral de bereidheid om te zien hoe de dingen *werkelijk zijn*, en hoe ze werkelijk zijn *voor iedereen*.

Statistieken hebben zeker hun nut, maar er zullen momenten zijn waarop ze geen recht doen aan het dagelijks leven van echte mensen – en het is op hun noodkreet dat we geroepen zijn te reageren. Ook hier geldt dat het zien van armoede vandaag de dag betekent dat we het feit onder ogen moeten zien dat “we in het algemeen getuige zijn van een toename van verschillende soorten armoede, die niet langer een enkele, uniforme realiteit is, maar nu meerdere vormen van economische en sociale verarming omvat, wat de verspreiding van ongelijkheid weerspiegelt, zelfs in grotendeels welvarende contexten” (12). In deze samenhang roept paus Leo in het bijzonder op tot een nieuwe gevoeligheid en reactie op de armoede van vrouwen “aangezien zij vaak minder in staat zijn om zich te verdedigen.” Ja, luisteren en kijken vragen om zuivering en genezing van de „blindheid en wreedheid“ (14) waardoor de armen de schuld krijgen van hun eigen situatie, en dit zelfs bij sommige christenen „die zijn bezweken voor denkwijzen die zijn gevormd door seculiere ideologieën of politieke en economische benaderingen die leiden tot grove generalisaties en verkeerde conclusies“ (15)).

Luisteren naar de Heer

Mijn vader – die stil, bescheiden en zelfs in het geheim luisterde – ontdekte Jezus op een nieuwe en leven gevende manier en zette een moedige stap voorwaarts. Paus Leo benadrukt dezelfde dynamische band tussen luisteren en zien, en is ervan overtuigd dat als de Kerk vandaag de dag echt naar de armen luistert, dit een nieuwe ontmoeting en een nieuwe ontdekking van haar Heer zal betekenen:

Liefde voor de Heer is dus één met liefde voor de armen. Dezelfde Jezus die ons zegt: „De armen zult gij altijd bij u hebben“ (*Mt.* 26:11), belooft de discipelen ook: „Ik ben altijd bij u“ (*Mt* 28:20). We denken ook aan zijn woorden: “Wat jullie voor een van deze minste broeders en zusters van mij hebben gedaan, hebben jullie voor mij gedaan” (*Mt.* 25,40). Dit is geen kwestie van louter menselijke goedheid, maar een openbaring: contact met de nederigen en machtelozen is een fundamentele manier om de Heer van de geschiedenis te ontmoeten. In de armen blijft hij tot ons spreken (5).

Om te bidden, na te denken en ervaringen uit te wisselen:

Zijn er in mijn leven „een paar essentiële woorden“ geweest die mij hebben geïnspireerd in mijn liefde voor de armen?

EEN DROOM DIE ONZE MISSIE UITDAAGT... ONZE MANIER VAN ZIJN EN ONS HANDELEN TE MIDDEN VAN HET VOLK (GEN. 28)

Zr. Mariana Zossi, OP

Zuster Mariana Zossi Campi is een dominicanes, afgestudeerd in Bijbelwetenschappen en Archeologie in Jeruzalem en gepromoveerd in Bijbelse Theologie (UPSA). Ze is universitair hoofddocent aan de Pauselijke Universiteit van Salamanca. Ze is voorzitter van de Argentijnse Bijbelvereniging en maakt deel uit van de Werkgroep voor Interreligieuze Dialoog van Tucumán (DIR). Ze is lidt van het interdisciplinaire reflectieteam van de Argentijnse Conferentie van Religieuzen (CONFAR).

Uitgangspunt

Momenten van verandering of crisis bieden de kans om stil te staan bij de fundamentele keuzes die ten grondslag liggen aan onze missie en onze manier van gewijd leven.

Van het document **Vita Consecrata** tot de recentste overwegingen van de CLAR is het profetisme altijd naar voren gebracht als sleutel tot het begrijpen en verklaren van processen van verkondiging, zending en aanwezigheid te midden van het volk. Het gewijde leven in Latijns-Amerika heeft de *Vrouwen van de Dageraad* tot inspirerend symbool van haar weg gekozen: „En heel vroeg, op de eerste dag van de week, kwamen zij bij het graf, toen de zon net opkwam“ (Mc. 16, 2). Midden in de nacht gaan de vrouwen op weg...

> "Want voor onze volkeren is de dag nog niet aangebroken: ontheemding en migratiestromen, armoede die zoveel gezinnen dakloos en werkeloos maakt, uitbuiting van het land (ontbossing, bosbranden, *fracking*, bodem- en waterverontreiniging), geweld dat vooral vrouwen en kinderen dodelijk treft, mensen-, drugs- en wapenhandel... schaduwen van de nacht en de dood die op de loer blijven liggen. Toch gaan bij elke dageraad en in elk van onze dorpen vrouwen en mannen op weg en zijn ze bij de poort van elk graf getuigen van het leven, het licht en de Verrijzenis."[1]

Ik stel voor om de droom van Jakob uit Genesis 28:10-22 te beschouwen als een verhaal dat ons in staat stelt een andere manier te ontdekken om deel uit te maken van het volk. Misschien niet langer vanuit een veilige positie, maar vanuit de onbeschermdheid die het delen van je lot met hen impliceert. Een nachtelijke droom die gekenmerkt wordt door kwetsbaarheid die het met zich meebrengt om midden op de weg te staan, zoals de *Vrouwen van de Dageraad*, in het midden van de reis van Beersheba naar Haran.

Door de twee situaties – die van Jakob en die van onze gemeenschappen 'midden in de nacht', van verlatenheid en hulpeloosheid – naast elkaar te leggen, kunnen we wellicht wegen van verzet en hoop vinden in ons bestaan. Vanuit de ervaring van de grens kunnen we onszelf uitnodigen om de uitdaging aan te gaan om het geloof in de God van het leven te koesteren. De zekerheid van het zegevierende einde van God "die aan de deur staat en klopt" (Openb. 3,20) wekt hoop en helpt ons echt om te volharden in het geloof te midden van het lijden. Dromen en visioenen verschijnen als literaire middelen die de hoop van gedeelde verhalen vernieuwen.[2]

De ontmoeting van Jakob met de Heer en de hemelse wezens geeft de aartsvader de zekerheid van Gods aanwezigheid op die plek vol onzekerheid, een plek die tegelijkertijd staat voor identiteit, zending en zegen. Hoe zou onze aanwezigheid als gewijde vrouwen eruitzien temidden van dit leven dat zich „in de nacht" bevindt, wanneer we kijken naar de droom van Jakob?

Een droom die ons bewustzijn aanspreekt

> *Gn 28,10 Jakob vertrok uit Beersheba en ging naar Haran. 11 Toen hij op een bepaalde plek aankwam, besloot hij daar te overnachten, want de zon was al ondergegaan. Hij nam een van de stenen die daar lagen, legde die onder zijn hoofd en ging op die plek liggen.*
>
> *12 En hij had een droom; hij droomde van een ladder die op de aarde stond en waarvan de top de hemel raakte, en zie, de engelen van God klommen erop en daalden eraf. 13 En hij zag dat Jahweh boven hem stond, en dat Hij tot hem zei:*
>
> *„Ik ben Jahweh, de God van je vader Abraham en de God van Isaak. Het land waarop je nu ligt, geef ik aan jou en je nageslacht. 14 Je nageslacht zal zijn als het stof van de aarde en je zult je uitbreiden naar het westen en het oosten, naar het noorden en het zuiden; en door jou zullen alle volken van de aarde gezegend worden; en door je nageslacht. 15 „Zie, Ik ben met je; Ik zal je beschermen, waar*

je ook heen gaat, en Ik zal je weer naar dit land terugbrengen. Nee, Ik zal je niet in de steek laten voordat Ik heb volbracht wat Ik je heb beloofd."

16 Jacob ontwaakte uit zijn slaap en zei: „Zo is Jahweh dus op deze plek aanwezig, en ik wist het niet!" 17 En vol schrik zei hij: „Wat een intrigerende plek is dit! Dit is niets minder dan het huis van God en de poort naar de hemel!"

18 Jakob stond in de vroege ochtend op, nam de steen die hij als hoofdsteun had gebruikt, richtte die als gedenksteen op en goot er olie overheen.19 En hij noemde die plaats Bethel, hoewel de oorspronkelijke naam van de stad Luz was. 20 Jacob legde een gelofte af en zei: „Als God mij bijstaat en mij beschermt op de reis die ik nu maak, en mij brood te eten en kleren om aan te trekken geeft, 21 en ik veilig en wel terugkeer naar het huis van mijn vader, dan zal Jahweh mijn God zijn; 22 en deze steen die ik als gedenkteken heb opgericht, zal Gods huis zijn; en van alles wat je mij geeft, zal ik je de tiende betalen."

Deze droom van Jakob staat centraal in de reis van Beersheba naar Haran en symboliseert de beslissende ontmoeting tussen de zoon van Isaak en de Heer.[3] Het literaire middel dat de auteur gebruikt – 'droom of visioen' – zorgt ervoor dat het werk een groot aantal symbolen bevat, waardoor het op de voor dit soort geschriften kenmerkende veelzijdige manier kan worden geïnterpreteerd: "de droom is het rijk van de vrije symbolen."[4]

De schrijver heeft dit verhaal samengesteld op basis van verschillende overleveringen. Sommige daarvan richten zich vooral op de beloften betreffende het land en het nageslacht, en op de zegen voor de volken. Andere daarentegen bevatten voornamelijk het goddelijke orakel (vers 15) en de gelofte van Jakob, in overeenstemming met het ritueel dat in de heiligdommen plaatsvond: in tijden van grote moeilijkheden of angst kwamen de gelovigen een troostend orakel vragen, gevolgd door een gelofte om bepaalde dankbetuigingen te verrichten in hetzelfde heiligdom, mochten de beloften van het orakel uitkomen. Op deze manier wordt de heiligheid van het heiligdom van Bethel bevestigd als "huis van God".

Jacob staat midden op de weg, met alle kwetsbaarheid die het met zich meebrengt om de tent van zijn ouders te verlaten waar hij rustig leefde [5]– en het feit dat hij nog niet in Haran was aangekomen, het gebied van zijn familie. Het is veelzeggend dat het verhaal zich afspeelt op een weg. Onderweg zijn of reizen, letterlijk of figuurlijk, heeft altijd momenten van gevaar en onzekerheid gesymboliseerd waarin men niet kan rekenen op normale sociale relaties om veiligheid te verkrijgen. Deze momenten leggen ons op wat antropologen de 'liminale toestand' noemen. Het is alsof we noch het een, noch het ander zijn.

De zonsopgang en de zonsondergang hebben altijd symbool gestaan voor deze momenten, maar ook voor periodes van omwentelingen in de geschiedenis van de samenleving, zoals revoluties, oorlogen of grote culturele veranderingen. In die zin betekent reizen ook dat je noch op de ene, noch op de andere plek bent. De reis voltrekt zich tussen de vaste, veilige kaders die ons leven ons biedt.[6]

Onderweg moet Jakob midden in het veld overnachten, in de open lucht, omdat hij niemand heeft die hem onderdak biedt. Hij heeft slechts een steen als kussen. Deze onzekere situatie wordt nog versterkt door de reden van zijn reis: hij is op de vlucht voor zijn broer Esau, voor diens haat en dreigementen.

Ten slotte lijkt Jakobs situatie erg kwetsbaar; bij de ontmoeting met de Heer vraagt hij om brood om te eten en kleding om aan te trekken (vers 20).De plek van de droom lijkt verlaten. De tegenhanger van dit zo onherbergzame landschap zijn de twee putten waar Jakob vandaan komt en waar hij terechtkomt: de put van de eed in Beersheba en de put in Haran in Gen. 29:2. Precies tussen deze twee zo bevolkte plaatsen doet zich de paradoxale aanwezigheid van God voor in Jakobs grootste eenzaamheid.

> De ontmoeting met de Heer en de hemelse wezens geeft Jakob de zekerheid dat God aanwezig is
>
> op die plek vol onzekerheid. Het is opvallend dat het woord מָקוֹם, 'plaats', driemaal wordt genoemd. Als Jakob het zwervende volk vertegenwoordigt, dat bijna twintig jaar 'in ballingschap' buiten zijn tent en zijn land leeft, benadrukt het verhaal van de droom dat de Heer op die 'plaats' – dat wil zeggen: de ballingschap – aanwezig is en hem bijstaat. „God laat de ballingen niet aan hun trieste lot over, maar houdt zich aan de goddelijke belofte... de nauwkeurige vervulling van de goddelijke belofte aan Jakob, de voorvader van Israël, is een garantie voor Gods trouw aan al zijn nakomelingen."[7]

Net als de meeste van zijn tijdgenoten dacht Jakob dat Jahweh de „god" van een bepaalde plaats was, verbonden met het Beloofde Land. Als men buiten „zijn" gebied reisde, verloor men zijn aanwezigheid en bescherming. En vaak gebeurde het dan dat men de „plaatselijke god" aanbad om zijn gunst te verkrijgen. Maar de ontmoeting tussen Jakob en de Heer vindt plaats buiten de plaatselijke grenzen.

Jakob had God niet gezien; hij had Zijn naam slechts één keer uitgesproken, en dat ook nog eens verkeerd, maar in vers 16 zegt hij: *'Jahweh is op deze plaats, en ik wist het niet!'* De goddelijke aanwezigheid gaat de mens vooraf; het is God die de plek kiest en wijdt waar Hij Zijn woonplaats wil vestigen.[8]

's Nachts, in het droomvisioen, verandert die plek in een ruimte vol hemelse wezens, vol goddelijke aanwezigheid.[9] Die ervaring is tegelijkertijd de poort naar de hemel: niet alleen de aanwezigheid van de Heer in het hier en nu, maar ook een ruimte die daarboven uitstijgt. En het is de Heer die zich tot Jakob richt, door de sluier 'weg te nemen', zich te laten zien en hem te sterken in zijn missie: *Ik ben... en door jouw nageslacht zullen alle volken van de aarde gezegend worden.*[10]

God, de Heer van de geschiedenis, heerst van bovenaf over de hele schepping en zendt zijn boodschappers, die voortdurend op en neer gaan om die bescherming en zorg te waarborgen. Nu zijn de aarde en de hemelen begaanbaar en vormen ze een ontmoetingsplaats tussen God en de mensheid. In Jakobs droom-visioen wordt die plek het huis van God, niet als een afgesloten ruimte maar als een aanwezigheid die zijn uitverkorene vergezelt en met hem

meegaat: Zie, Ik ben met je; Ik zal je bewaren, waar je ook heen gaat, en Ik zal je terugbrengen naar dit land. Nee, Ik zal je niet verlaten voordat Ik heb volbracht wat Ik je heb gezegd.

Wanneer Jakob ontwaakt, voelt hij de ontreddering van de droom en beseft hij wat hij zojuist heeft meegemaakt: *Wat een ontzagwekkende plek*! De paradox van de verbinding tussen hemel en aarde. Jakob heeft niet alleen God gezien, maar ook zijn boodschap gehoord. Een dergelijke boodschap, gegeven in een visionaire context van droom en visioen die een direct en langdurig contact met de goddelijke wereld inhoudt, trekt zeker meer de aandacht dan een formulering die God slechts terloops in een orakelachtige zin zou noemen.[11]

Na deze ontmoeting staat Jakob in 29:1 op en vervolgt hij zijn weg. Letterlijk staat er in de tekst: „hij hief zijn voeten op“, een uitdrukking die uniek is in de Bijbel. Schökel stelt: „We kunnen de betekenis van deze uitdrukking niet precies vaststellen... Na de eerste ontmoeting met zijn *God* lijkt Jakob lichtvoetig en zelfverzekerd verder te gaan.”[12]

De droom, of het nachtelijke visioen, is altijd een dubbelzinnig communicatiemiddel: elke visionaire gebeurtenis wordt beleefd en kan later in een andere context worden nagespeeld. Maar bij het naspelen verandert de betekenis van dat visioen, afhankelijk van de verschillende interpretatoren en de uiteenlopende sociale en religieuze contexten.[13]

Wat zegt deze droom van Jakob ons over de manier waarop wij ons vandaag onder het volk moeten opstellen?

De droom van Jakob, die door de geschiedenis heen door verschillende groepen opnieuw is geïnterpreteerd, heeft geleid tot een hernieuwde hoop op de aanwezigheid van God temidden van de kwetsbaarheid en de ontberingen van het leven.

Vandaag de dag bevinden wij ons als gewijde vrouwen in Latijns-Amerika vaak in gemeenschappen en groepen die in menselijke en sociale onzekerheid leven. De mogelijkheden voor verandering en transformatie worden steeds schaarser. Menselijke kwetsbaarheden vermengen zich met ervaringen van existentiële leegte.

Het wezen van onze missie als gewijde vrouwen vereist dat wij ons in deze donkere tijden onvoorwaardelijk aan het leven verbinden, in afwachting van het aanbreken van de nieuwe dag. We moeten met ons leven verkondigen dat de ervaring van de dood niet definitief is. Onze aanwezigheid temidden van dit leven, dat zich aan de rand van het bestaan bevindt, in de marge, moet een teken zijn van Gods aanwezigheid, omdat de kracht van het leven in ons woont. Onze woorden en ons leven moeten die zekerheid duidelijk maken.

Onze ontmoetingen moeten een teken zijn dat op die plaatsen een 'huis van God' als 'poort naar de hemel' mogelijk is; daar waar de kwetsbaarheid van de mensheid de Heer van de geschiedenis als metgezel ontdekt, misschien nog te midden van onzekerheid. Mogen wij, te midden van de duisternis van de nacht, samen dromen en de overwinning van God op het kwaad van deze wereld ontdekken. Gedeelde dromen bouwen die zekerheden op die helpen om stand te houden.[14]

We zeiden in het begin dat de Latijns-Amerikaanse VC de afgelopen jaren het profetisme heeft voorgesteld als sleutel tot onze missie. Ik vraag me af of we vandaag de dag kunnen spreken van een apocalyptische eschatologie als sleutel tot het begrijpen van onze aanwezigheid temidden van het volk.

Voor de apocalyptische visie is dit verzet een 'handeling' die betekenis krijgt in de strijd om te overleven waar geen leefbare omstandigheden heersen, waar geen vaste grond is om op te staan en men alleen kan vertrouwen op de eigen poging. We worden opgeroepen om het dilemma tussen waardigheid en leven niet te accepteren[15]. We moeten erop vertrouwen dat er zelfs in de meest ongunstige omstandigheden altijd leven mogelijk zal zijn, en dat moeten we met waardigheid doen.

Door de sluier van de gebeurtenissen weg te nemen, moet het gewijde leven mensen begeleiden bij het luisteren naar het Goede Nieuws dat in de geschiedenis aanwezig is, maar dat de gemeenschap niet ziet.[16] Dit is een boodschap van hoop die inhoudt dat God de Heer van de geschiedenis is en dat Hij Zijn volk naar de uiteindelijke overwinning leidt.

Geen enkele menselijke macht, hoe sterk ook, zal de loop van Gods plan kunnen veranderen. Deze boodschap verlicht het lijden en versterkt het geloof; ze helpt

iedereen die haar ontvangt om weer op te staan in het leven. Net als Jakob, om "de voeten op te heffen" en eropuit te gaan als "heren van hun schreden". Zo wordt het geloof vernieuwd, verschijnt het aangezicht van God opnieuw in de kwetsbaarheid van het leven.

We kunnen in de verleiding komen om onze aandacht te richten op de mystiek van de wonderen, of misschien wel van de profetie. Dat wil zeggen: het geheel van drijfveren die steunen op wonderen en op de mogelijkheid van een historische ommekeer in de gebeurtenissen. In dit geval handelt en gaat men verder omdat men ziet en omdat het mogelijk is.[17] Deze motivatie is gebaseerd op een zekere bewezen doeltreffendheid van de wonderen. Zo veranderde Jezus met zijn macht de werkelijkheid, en dat was „op korte termijn" aantoonbaar. Of neem het woord van de profeet, dat al dan niet leidt tot de bekering van de koning van Israël en zijn volk.

Een andere weg zou een gewijd leven kunnen betekenen dat wordt bezield door een apocalyptische visie; een leven dat wordt uitgenodigd om de navolging te vernieuwen in de mystiek van het kruis. Het gaat om het geheel van drijfveren die tot handelen aanzetten wanneer er in werkelijkheid niets te zien is en het ogenschijnlijk onmogelijk lijkt. Het vertrekpunt is onmacht en kwetsbaarheid, niet macht en grootsheid. Het kan inderdaad tegenstrijdig lijken om tot handelen aan te zetten wanneer men uitgaat van de onmogelijkheid.[18] Maar we kunnen aan de voet van het kruis staan en de gekruisigde naar beneden halen, in de overtuiging dat daar het leven ligt.[19] Noch bij de bron van Beersheba, noch bij de bron van Haran bevinden zich het „huis van God" en de „poort van de hemel", maar midden in de nacht en op een afschuwelijke plek.

Het gewijde leven is geroepen om dat zaadje van hoop te zijn in de navolging van Jezus. Om, door de geloften die in gemeenschap te midden van het volk worden nageleefd, te verkondigen dat de Heer van de geschiedenis de boze reeds heeft overwonnen (Joh. 16:25-33), en dat de manier waarop het gewijde leven in de wereld aanwezig is, die overwinning tot uitdrukking brengt.

Literatuurlijst

ALONSO SCHÖKEL, L., Waar is je broer?: teksten over broederschap in het boek Genesis, 1990.

ALONSO SCHOKEL, L. - BRETON, S. - MATEOS, J., Ezechiël, de twaalf kleine profeten, Daniël, Baruch, de brief van Jeremia, Madrid, 1980.

BARTON, J., "Ethiek in de apocalyptiek", in J. ASHTON (red.) Revealed Wisdom, Leiden, Boston, 2014,

37-51.

BILBAO, G. U., De tekenen van Jezus dragen. Theologie en spiritualiteit van het gewijde leven, Bilbao, 2002.

CLAR, "Het religieuze leven, ambacht van de zorg", Tijdschrift Clar juli-sept. 2022.

CLAR, „Het gewijde leven, waakzame wachter van de roepingen van de Geest", reflectietraject van het voorzitterschap en het team van theologen van de CLAR, oktober 2023.

CLAR, "Het religieuze leven, ambacht van de zorg", Tijdschrift Clar, oktober-november 2023.DAVIES, P. R. - CLINES, D. J., De wereld van Genesis: personen, plaatsen, perspectieven, 1998. FRANCISCO –PRADO F., De kracht van de roeping. Het gewijde leven vandaag, Madrid, 2018. GARRIDO, J., De charismatische identiteit van het religieuze leven, Vitoria/Gasteiz, 2003.GEELS, A., "Mystieke ervaring en het ontstaan van creativiteit", Scripta Scripta Instituti Donneriani Aboensis 11 (1982) 27-62. HANSON, P. D., Het begin van de apocalyptiek. De historische en sociologische wortels van de joodse apocalyptische eschatologie, Philadelphia, 1979. Old Testament Apocalyptic, (Interpreting Biblical Texts), Nashville, 1987.

JUAN PABLO II, Vita Consecrata, over het gewijde leven en zijn missie in de kerk en in de wereld, Mexico, 1996.

LIEB, M., De visionaire benadering. Bijbelse profetie, hermeneutiek en culturele verandering, Ithaca, 1991.

LOZA, J., Génesis 12-50, 2011.

NÁPOLE, G. M., " "Apocalyps en christelijke hoop", Tijdschrift CIDAL 36 (2001) 3-10. RAVASI, G., Het boek Genesis, 1994.ROWLAND, C., The Open Heaven. Een studie naar de apocalyptiek in het jodendom en het vroege christendom, New York, 1982.

SICRE, J. L., „De tradities van Jacob. Zoektocht naar en afwijzing van de eigen identiteit", Salamanca 2002.

SKA, J.-L., Overzicht van het Oude Testament: inleiding, thema's en lezingen, 2017. VAAGE, L. E., Borderline-exegese, University Park, Pennsylvania, 2014.

VERA, R. D. C. - LOZA, J., Inleiding tot de Pentateuch. Genesis, 2013. VON
RAD, G. - ROMERO, S., Het boek Genesis, 1977.

WUTHNOW, R., Daden van medeleven. Voor anderen zorgen en jezelf helpen, Madrid, 1996

1 Cristina Hereñú.

2 Vaage spreekt in zijn analyse van het boek Openbaring over „collective dream work", verwijzend naar de mogelijkheid om een „collectieve droom" te creëren waarin een andere wereld mogelijk is, Vaage, Borderline Exegesis, 217.

3 In het verhaal van Jakob is het een terugkerend thema dat God met de aartsvader communiceert, zowel in dromen als in visioenen: in Bethel via חֲלֹם „dromen" (Gen. 28:12); tijdens de vlucht uit het huis van Laban verschijnt de Heer in dromen, gepersonifieerd als een engel (Gen. 31:11-13); terwijl in Gen. 32:31 de communicatie tussen beiden פְּנִיאֵל־כִּי פְנִים "Daarom noemde Jakob die plaats" is, waarin hij bevestigt dat hij

יתִיאֵךְ 'de Heer van gezicht tot gezicht zag'; in Gn 46,2 wordt gesproken over een הַלֵּילֵהַ תאֹרַמַבְּ "nachtvisioen" van Jakob.

4 Alonso Schökel, Waar is je broer?: teksten over broederschap in het boek Genesis, 149; Rowland, The Open Heaven, 70-71.

5 Genesis 25:27: De jongens groeiden op. Esau werd een bedreven jager, een man van het platteland, en Jakob een man die veel in de tent verbleef..

6 Wuthnow, Daden van mededogen. Voor anderen zorgen en jezelf helpen, 203-239.

7 Ska, Overzicht van het Oude Testament: inleiding, thema's en lezingen, 243.

8 Ravasi, Het boek Genesis, 214-215.

9 Alonso Schökel, Waar is je broer?: teksten over broederschap in het boek Genesis, 150.

10 Auditieve dromen waren de manier waarop een transcendente god op persoonlijke wijze met zijn gelovigen communiceerde en hun leven leidde, Gnuse, "Dreams in the Bible", 221.

11 "De orakelachtige manier om een boodschap over te brengen is directer en onmiddellijker, terwijl de visionaire manier creatiever en wederkeriger is", Geels, „ Mystieke ervaringen en het ontstaan van creativiteit", 35.

12 Alonso Schökel, Waar is je broer?: teksten over broederschap in het boek Genesis, 152-153.

13 Lieb, The Visionary Mode, 188.

14 Het veelzijdige karakter van een verhaal over dromen en visioenen, dat voortkomt uit de rijke symboliek ervan, zorgt ervoor dat telkens wanneer dit verhaal opnieuw in de gemeenschap wordt voorgelezen, hoop doet herleven in een steeds nieuwe context, Husser, Dreams and Dream Narratives, 120.

15 Clar, „Het religieuze leven, ambacht van de zorg", Tijdschrift Clar juli-september. 2022.

16 Apocalyps, van het Griekse kalypto, 'bedekken', 'verbergen', 'verhullen' - aan de gemeenschappen die worden vervolgd of in de open lucht leven, wordt aangekondigd dat er niet veel tijd meer rest. Zo worden zij aangemoedigd om standvastig te blijven tot het einde en hoop uit te stralen naar anderen.

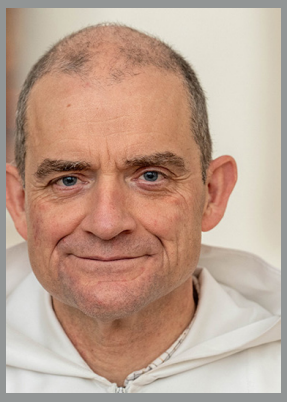
17 In de profetische eschatologie ligt de nadruk op eenwording, dat wil zeggen de erkenning van goddelijk handelen in de gebeurtenissen en personen uit de politieke en historische wereld (Jes .7). Maar naarmate de historische en sociologische omstandigheden het steeds moeilijker maken om hedendaagse individuen en structuren te identificeren met goddelijke actoren en realiteiten van de eindtijd – de gezalfde raakt steeds meer verstoken van macht in de sociale en religieuze instellingen – en wanneer de visie van de oude mythe de mensen van de 'uitgeputte wereld' bepaalde betekenissen begint te bieden om de spanning tussen de stralende hoop en de duistere werkelijkheid te verlichten, maakt de profetische eschatologie plaats voor de apocalyptische eschatologie. JHWH blijft soeverein, zoals Hij dat was in de klassieke profetie, maar het toneel waarop Hij optreedt om Zijn uitverkorenen te verlossen is niet langer hoofdzakelijk het historische rijk, Hanson, The Dawn of Apocalyptic, 406.

18 Barton, J., "Ethics in Apocalyptic", en J. Ashton (ed.) Revealed Wisdom, Leiden, Boston, 2014, 37-51.

19 Nápole, "Apocalyps en ehristelijke hoop", 10.

WAAR BEN JE NAAR OP ZOEK?

Broeder Matthew, prior van Taizé

Broeder Matthew (Andrew Thorpe) werd op 10 mei 1965 geboren in Pudsey (VK). Als anglicaans trad hij in november 1986 toe tot de gemeenschap, waarbij hij zijn studie geneeskunde opgaf, en legde in augustus 1989 zijn geloften voor het leven af.

Al snel hielp hij mee met de organisatie van de jongerenbijeenkomsten en raakte hij betrokken bij het geven van bijbelinleidingen, wat hem hielp zijn kennis van het Woord van God te verdiepen.

Dit artikel is gepubliceerd met toestemming van pater Matthew. Het is te vinden op de website van Taizé: https://www.taize.fr/en/

Zoveel mensen zijn op zoek naar de zin van hun leven. Ze zijn op zoek naar iets wat groter is dan de gemakkelijke beloften die continu voorbijkomen op onze schermen. Maar is de mens niet gemaakt voor een echte zin en doel? En hoe zouden we deze kunnen ontdekken?

Als we proberen te leven vanuit geloofsvertrouwen, vragen we ons soms af: Wat wil God van mij? Er leven zoveel verlangens in ons. Wat is de weg die ik kan gaan met God?

Het afgelopen jaar hebben we in Taizé bezoek ontvangen van jongeren uit Oekraïne, Palestina, Libanon, Nicaragua, Myanmar en andere plaatsen waar sprake is van oorlog en conflictsituaties. Wij voelden ons zeer geïnspireerd door hun geloof en hun verlangen naar rechtvaardige en duurzame vrede. Ook hebben we verhalen gehoord van mensen

die in Gaza werken of daar familie hebben. We zien de pijn van degenen waarvan de dierbaren zijn gegijzeld en we horen de roep van iedereen die gerechtigheid zoekt onder onderdrukkende regimes.

Ook heb ik tijd doorgebracht met de broeders van onze Taizé-gemeenschap die in kleine fraterniteiten in Brazilië en Cuba wonen. Brazilië draagt nog steeds de sporen van de slavernij en er is nog steeds sprake van grote ongelijkheid. Maar er zijn altijd mensen die weigeren op te geven; zij kiezen er bewust voor om de kant te kiezen van de allerarmsten. Ik denk dan bijvoorbeeld aan een gemeenschap in de stad Salvador, waar daklozen in de kerk slapen en elkaar helpen.

En ik heb de Cubanen leren kennen als een moedig volk, dat geconfronteerd wordt met enorme problemen. Ik ontmoette een grootmoeder die al haar spaargeld uitgaf om ervoor te zorgen dat kleinzoon alle schoolspullen kreeg die hij nodig had voor het nieuwe schooljaar. Net als veel andere Cubanen had zijn moeder het land verlaten om als migrant op zoek te gaan naar een betere toekomst.

Op veel plekken op deze wereld vragen mensen zich af: Hoe kan ik met de vrijheid die mij is gegeven solidair zijn met mensen die lijden? Ze zoeken een manier waarop zij hun liefde en omkijken naar elkaar handen en voeten kunnen geven. Iets wat hun leven zin geeft omdat ze helpen en dienen.

Er is zo ontzettend veel schoonheid in onze wereld, maar ook ontzettend veel onrecht. Wat is onze plaats in dat alles? Wat wordt er van me gevraagd? Dit is een vraag die heel vaak in mijn hart leeft, als ik word geconfronteerd met ingewikkeldheden van het leven en keuzes die ik moet maken.

In het evangelie van Johannes zijn de eerste woorden van Jezus: “Wat zoeken jullie?” Dit is ook de vraag die ik heb voorgelegd aan een groep van zes jonge vrijwilligers in Taizé. Ze zijn afkomstig uit zes verschillende landen verspreid over vier verschillende continenten. Deze brief is geïnspireerd op wat ze me vertelden.

Ik wil hen en alle vrijwilligers bedanken die helpen om de ontmoetingen in Taizé mogelijk te maken door een periode door te brengen met onze gemeenschap, om samen te bidden en meer te begrijpen wat Christus van hun vraagt in het leven.

De stilte zoeken

Als je jongeren die een week in Taizé zijn geweest vraagt wat voor hen het belangrijkste was, noemen ze vaak de stilte. In een wereld waarin iedereen altijd maar ‘aan’ staat en waar alles steeds in beweging is, lijkt dit misschien verrassend.

Als we de tijd nemen en de oneindige stroom input eindelijk ‘uit’ zetten, kan het gebeuren dat we in de stilte heel dicht bij onszelf komen en ook een glimp opvangen van iets wat groter is dan wijzelf.

Gods prachtige schepping, het geluid van de wind, een kabbelende beek of een zingende vogel kunnen ons als het ware omhelzen en ons meenemen naar een innerlijke

stilte waar een verbondenheid tastbaar wordt met alles wat bestaat. We kunnen vol verwondering raken over een mooie sterrennacht.[1]

Jezus kwam in stilte in onze wereld: "Het Woord is mens geworden en heeft bij ons gewoond".[3] Degene die bij God was en die God was voor het begin van alle dingen, kwam tot ons door een nederige geboorte in de stilte van de nacht:[4] het licht dat schijnt in de duisternis.

En deze stilte is dus niet leeg. Zij wordt een plaats van ontmoeting. In de stilte zijn we niet alleen. Maar we vinden het lastig omdat ons hoofd altijd zo vol zit met andere dingen. In de Regel van Taizé staat: "Als je aandacht afdwaalt, keer dan terug naar het gebed zodra je merkt dat je afgeleid bent, zonder erover in te zitten."[5]

Vele eeuwen geleden bad iemand: "Mijn hart zegt U na: 'Zoek mijn nabijheid!' Uw nabijheid, HEER, wil ik zoeken!"[6] Laten we in de stilte van ons hart ons steeds weer omkeren om God te zoeken.

Gebed is vaak allereerst een verlangen,[7] een stil verlangen naar vrede in de aanwezigheid van God. Als we niet weten hoe we moeten bidden, is het de Heilige Geest zelf, die pleit voor ons met woordloze zuchten.[8] Als we daar, diep in ons hart luisteren, mogen we ons realiseren dat de Heilige Geest daar woont. Daar word ik geconfronteerd met mezelf en met God, die in mij ademt.

Levende God, leer mij om U te zoeken in de stilte van mijn hart, in de schoonheid van de schepping, door te luisteren naar Uw Woord, door Uw nederige aanwezigheid te verwelkomen.

Zouden we ons ertoe kunnen zetten om elke dag een tijd van stilte te nemen en de aanwezigheid van God te zoeken? Je zou kunnen beginnen met gewoon maar vijf minuten. Je zou kunnen beginnen met het lezen van een korte bijbeltekst of te bedanken voor wat je hebt mogen ontvangen die dag; of tijd te nemen om gewoon maar te zijn.

Op zoek naar richting

De stilte zorgt ervoor dat we echt kunnen luisteren naar wat er in ons speelt. En dat is belangrijk als we in het leven op zoek zijn naar welke kant we op moeten. Daarnaast is er een innerlijke vrijheid nodig om een verantwoorde keuze te kunnen maken. Deze vrijheid betekent het accepteren van onze grenzen, zonder dat we angstig zijn: angst is altijd een slechte raadgever, en God dringt ons nooit iets op.

Iedereen is op zoek naar het gevoel om erbij te horen en naar een vorm van veiligheid. En in onze zoektocht naar een authentieke levenswijze zijn het vaak juist andere mensen die ons helpen bij het vinden van wie we echt zijn. Het is de ander die ons (tot onze verrassing) vaak iets laat zien wat we in ons eentje niet hadden ontdekt.

In het evangelie van Johannes zijn er twee jonge mensen die samen met hun leermeester, Johannes de Doper, in het dal van de Jordaan verblijven. De jonge mensen hebben veel vertrouwen in Johannes. Maar hij wil hen niet voor zichzelf houden en hij wijst van zichzelf af naar een ander: Jezus. En dan gaan ze op weg om achter Jezus aan te gaan.

Als Jezus hen ziet, vraagt hij: “Wat zoeken jullie?” Als ze antwoorden: “Rabbi, waar logeert u?” zegt hij: “Kom maar mee, dan zul je het zien”.[9]

Eigenlijk vormen deze twee vragen de samenvatting van het proces van het zoeken naar en vinden van een richting voor een leven met Christus. Het begint met ons eigen verlangen, waarbij we aangeven dat we verlangen naar iets groters (“Wat zoeken jullie?”), waarbij we vervolgens worden geconfronteerd met de persoon van Jezus: “Rabbi, waar logeert u?”

De Jezus die ons uitnodigt (“Kom maar mee, dan zul je het zien”) is zachtmoedig en nederig van hart, en hij houdt van ons met een liefde die onvoorwaardelijk is, waarop je altijd kunt vertrouwen en die je nooit in de steek laat. Durf je op zijn uitnodiging in te gaan, ondanks je aarzelingen en misschien zelfs twijfels?

Jezus Christus, wijs me de weg en maak me bereid om die weg te volgen.[10]

Welke mensen wijzen me op Christus? Neem een moment om je dank uit te spreken dat zij er zijn/waren.

Op zoek naar vreugde

Een van de vrijwilligers in Taizé vertelde me: “In mijn land proberen jongeren te overleven in een wereld die van alles biedt, maar diep in hen overheersen vooral angst, zorgen en depressie.”

Overal om ons heen krijgen we vreugde en plezier voorgespiegeld. Maar heel vaak leidt dat niet tot blijvende vreugde en is er slechts sprake van een kort moment van plezier.

Diep in ons ontspringt een vreugde als we beseffen dat we geliefd zijn om wie we zijn. Als we inzien dat vreugde een geschenk is en niet iets wat we kunnen eisen, zullen we ontdekken dat we echte vreugde kunnen ontvangen. Dan zullen we niet langer proberen deze vreugde koste wat kost te bewerkstelligen maar draagt de vreugde ons zelf op een lichte manier voorwaarts.

Jezus was met zijn vrienden uitgenodigd op een bruiloft,[11] en na enige tijd was de wijn op. Op dat moment ontbreekt er iets: Jezus is één met de armen. Hij ontmoet hen in hun armoede en geeft hun iets wat hun verwachtingen te boven gaat: wat hij voor hen wil is vreugde, en hij doet er alles aan om dat mogelijk te maken.[12]

Vele jaren geleden was ik in Calcutta, in het moederhuis van de Missionarissen van Naastenliefde. Daar hing aan de muur een uitspraak van moeder Teresa die me eraan herinnerde dat God ons aanvaardt in al onze zwakheden en dat Hij niet van ons verlangt dat we perfect zijn. We hoeven niet altijd sterk te zijn.

Onze innerlijke armoede kan ervoor zorgen dat we ons afvragen of we wel goed genoeg zijn. En dat kan ertoe leiden dat we verbergen wie we diep van binnen echt zijn. Maar als we onszelf toestaan om met lege handen voor Christus te staan, komt Hij zelf om onze handen te vullen, waardoor onze armoede stap voor stap wordt getransformeerd.

Zelfs op momenten dat we verdrietig zijn en vreugde heel ver weg lijkt, kunnen we denken aan de woorden van Jezus, die het heeft over een vreugde die niemand ons kan afnemen.[13]

Barmhartige God, we willen Uw vreugde verwelkomen, in welke situatie we ons ook bevinden. Als we begrijpen dat U van ons houdt en voor ons de weg opent naar een leven dat nooit eindigt, dan ontspringt er diep in ons een vreugde.

Betekenis zoeken

We verlangen allemaal diep van binnen naar betekenis. Hoe kunnen we dit verlangen stillen? Ergens in ons drukke leven is er een stille stem die ons influistert dat we geliefd zijn.Een belangrijk persoon, genaamd Nikodemus, was op zoek was naar de ware zin van zijn leven. En hij hoorde van Jezus.[14]

Hij ging Jezus tegemoet in de nacht en zocht een manier om zijn gedachten onder woorden te brengen.Onze diepste vragen over geloof, leven en dood, de zin en het doel van het leven blijven vaak onuitgesproken. Maar als zij niet worden uitgesproken, blijft er iets in ons knagen, zoals bij Nikodemus.Kunnen we al zoekend onze vragen volgen tot ze ons naar de bron van het leven brengen?

Wellicht vinden we niet de antwoorden op al onze vragen, maar als we Christus durven te volgen, kunnen we op een punt komen waarop we onszelf toevertrouwen aan God met een transparant vertrouwen.[15] Dan ontdekken we Gods omarmende liefde en goedheid.De betekenis van Jezus' leven was niet om over de mensen te oordelen, maar om ieder mens te doen inzien dat God van hem/haar houdt.

Hij komt om ons de weg te laten zien van een steeds grotere liefde. Dat is zijn geheim. Nikodemus kwam stap voor stap dichter bij het licht. Een jaar of twee nadat hij Jezus in de nacht had ontmoet, nam hij het openlijk op tegen de autoriteiten in Jeruzalem.[16]

Een paar maanden later, toen Jezus werd gekruisigd, toonde hij grote moed,[17] namelijk door deel uit te gaan maken van de groep vrienden rondom Jezus. Deze moed zorgde ervoor dat hij werd opgenomen in een gemeenschap.

Lead, kindly light, amid the encircling gloom, lead thou me on.... I do not ask to see the distant scene; one step enough for me.[18] *Leid me, vriendelijk licht, te midden van de ons omgevende duisternis, leid me... Ik vraag niet om me verre visioenen te laten zien; één stap is me genoeg.*

Probeer een ontmoeting te organiseren waarbij iedereen vertelt over op welke manier hij of zij betekenis vindt in het leven. Voor bepaalde mensen zal dit het geloof zijn, voor anderen wellicht iets concreets doen voor anderen, en weer anderen hebben misschien meer vragen dan antwoorden. Wanneer we op deze manier onze ervaringen delen en goed naar elkaar luisteren kunnen we elkaar bemoedigen. Je zou kunnen kijken of het goed is om de ontmoeting te laten beginnen met een lied om de Heilige Geest aan te roepen, en om te eindigen met een lied om dank te zeggen.

Op zoek naar een rechtvaardige wereld

Onrecht – of het nu gaat om vernietiging van de biodiversiteit,[19] ongelijkheid, geweld, onderdrukking of oorlog – roept allerlei emoties op: verontwaardiging, woede, verdriet en soms wanhoop. Maar als we (terecht!) besluiten om ertegen te vechten, bestaat er soms het gevaar dat we zo verstrikt raken in onze eigen mening dat we niet verder kijken dan onze neus lang is.[20] We lopen zelfs het risico dat we gevangen raken in ons eigen algoritme en verstrikt raken in de polarisatie die onze samenleving bedreigt.

Laten we proberen uit onze eigen bubbel te stappen en werkelijk te luisteren naar andere standpunten dan de onze, ook als we het niet met elkaar eens worden. Soms moeten we bereid zijn om complexe realiteiten naast elkaar te laten bestaan, zelfs in situaties waar een oplossing niet mogelijk lijkt.[21] Het kan heftig zijn om te luisteren naar verschillende kanten van een verhaal. Maar er níet naar luisteren, zou geen recht doen aan mensen.

Na het avondgebed in de kerk van Taizé zei een jonge vrouw tegen me: “Ik moet inzien dat er in mij geweld is, maar ik moet dit altijd naast mijn behoefte aan contemplatie laten bestaan.” Ik vond dit enorm bevrijdend. In plaats van dit gevoel te onderdrukken of te doen alsof het niet bestond, plaatste ze het naast haar verlangen naar God.

Er bestaat het gevaar dat de – in ieder van ons aanwezige – destructieve krachten ons in de greep krijgen. Het is zo makkelijk om mensen of zelfs hele landen te demoniseren. Dan lopen we het risico dat we worden meegezogen worden in een spiraal van geweld en deze ook in stand houden. Contemplatie – gebed – opent een andere dimensie in ons, waardoor we verzoend raken met wat er in ons leeft en we op zoek kunnen gaan naar manieren om bruggen te slaan.

Het is de Heilige Geest die ons helpt om moedige beslissingen te nemen wanneer dit nodig is. Broeder Roger, die ons gemeenschapsleven in Taizé begon, had het wel over een 'creatief geweld van de vredestichters'.[22], waardoor deze in staat waren om niet toe te geven aan de verleiding om af te wijken van de weg van het evangelie.

Jezus belichaamt de wereld van gerechtigheid en rechtvaardige relaties, in het evangelie het 'Koninkrijk van God' genoemd. Maar hij ontstak in woede en gooide de tafels van de verkopers en geldwisselaars in de tempel omver om ruimte te maken voor God.[23] Jezus was scherp gekant tegen religieuze schijnheiligheid, maar hij aarzelde ook niet om een religieus leider als Nikodemus te verwelkomen. Hij kende de Farizeeën en accepteerde hun gastvrijheid,[24] maar hij zat ook aan tafel met mensen die waren buitengesloten in de samenleving. Hij had een niet aflatende liefde voor de verloren schapen van het volk Israël,[25] maar hij prees ook het geloof van een Romeinse officier en genas zijn kind.[24] Ook hij liet zich bevragen door het geloof van een heidense vrouw die hij buiten Israël ontmoette.[27]

Door het risico te nemen om relaties aan te gaan met mensen die anders waren,[28] creëerde Jezus vertrouwen en vormde Hij de manifestatie van Gods verzoenende kracht. Als we weten dat het licht schijnt in de duisternis en dat door eenvoudige gebaren van goedheid tussen mensen de liefde van God overwint, geeft dit ons de vrijheid om te handelen.

Christus Jezus, in Uw leven hier op aarde heeft U niet geaarzeld om onrecht aan de kaak te stellen, maar U wilde de brug slaan naar iedereen die U op Uw pad tegenkwam. Vergroot in ons het verlangen om bruggen te slaan tussen mensen en landen die verdeeld zijn, zodat gerechtigheid op aarde mag heersen.

Wat kunnen we voor concreets doen om bruggen te slaan in situaties waarin verdeeldheid heerst? Het is moeilijk om in je eentje iets te veranderen. Sla de handen ineen; breng ideeën bij elkaar; steek als een groep de hand uit naar mensen aan de marge van de samenleving. Wat betekent het om te luisteren naar mensen met een andere mening dan de onze: begrip te hebben voor hun angst zonder daarbij onze eigen bijbelse waarden los te laten?

Op zoek naar gemeenschap

Een van de vrijwilligers in Taizé vertelde me: "Ik wil leven in volgens mijn eigen waarden en die volgens de bijbel. Als ik een beslissing neem, vraag ik mezelf af: is dit acceptabel voor anderen, voor de planeet maar ook voor mezelf? We willen werken aan een betere wereld."

Gemeenschap met elkaar, met de schepping, met God – laten we ná het isolement tijdens de coronacrisis nu vooral werken aan een wereld waarin gemeenschap voorop staat,[29] een zorgzame wereld.[30] Alles is met alles verbonden; we horen allemaal bij elkaar in ons gemeenschappelijke huis, de schepping die ons geschonken is.

Aan het kruis was de gemeenschap rondom Jezus uiteengevallen. Judas had hem verraden. Petrus had hem verloochend. De meeste van zijn vrienden waren gevlucht. Alle inzet van Jezus om tijdens zijn leven een liefdevolle gemeenschap op te bouwen, om iedereen welkom te heten in zijn, leek mislukt. Hij had het risico genomen om zijn leven te geven, zelfs voor de mensen die hem zouden afwijzen. Maar op het donkerste moment wordt de gemeenschap herboren aan de voet van het kruis.[31]

Volgens het evangelie van Johannes blijven vier vrouwen en één man tot het einde toe bij Jezus. Zonder woorden zijn ze er gewoon. Ze zijn er de getuigen van dat Jezus gemeenschap blijft creëren, zelfs als niets meer mogelijk lijkt. Vijandigheid en afwijzing beschadigen gemeenschap tussen mensen. Aan het kruis neemt Jezus deze vijandigheid en afwijzing op zich en herstelt de gemeenschap – zelfs op het moment van het grootst mogelijke lijden.[32]

Aan het kruis geeft Jezus zijn geliefde discipel aan zijn moeder als een andere zoon. Deze discipel, die staat voor alle toekomstige discipelen die Jezus liefheeft, neemt haar op in zijn huis. Er wordt een nieuwe familie geboren: de gemeenschap van mensen die in Jezus geloven, namelijk de kerk. Een gemeenschap die niet op een menselijke wijze is ontstaan door overwinning en triomf, maar door een liefde die groter is dan de zwijgende stilte van het lijden. Wie zou van een dergelijke gemeenschap kunnen worden uitgesloten?[33]

In de kerk zijn we geroepen om naast diegenen te gaan staan die lijden, naast de slachtoffers van onrecht.[34] We zijn allemaal mensen, geroepen om elkaar op een eerlijke en oprechte manier te verwelkomen. Om elkaar te verwelkomen op een manier dat de vrijheid en integriteit van ieder mens worden gerespecteerd.

Het werk van Jezus komt ten einde wanneer hij sterft op de vooravond van de sabbat, de zevende dag van de week,[35] net zoals God Zijn scheppingswerk op de zevende dag eindigde, toen hij had gezien dat alles “zeer goed was”.[36] Het geschenk dat Jezus ons geeft door zijn leven te geven aan het kruis, is het begin van een nieuwe schepping. Hij sterft een gewelddadige dood - maar “stromen van levend water”[37] vloeien uit zijn lichaam.[38] Dit water is de Heilige Geest zelf, die het aanschijn van de aarde vernieuwt.

Het lichaam van Jezus wordt in een nieuw graf in een tuin gelegd, de tuin zoals onze aarde moet worden.[39] En in de stilte van de zevende dag die volgt, begint de gewonde schepping, waar wij deel van uitmaken en die aan onze zorg is toevertrouwd, in het verborgene aan haar transfiguratie.

Christus Jezus, U gaf Uw leven voor ieder mens en U laat ons zien hoe ver U gaat om zichzelf voor ons te geven. Laten we samen met Uw moeder Maria en Uw geliefde discipel aan de voet van Uw kruis staan en luisteren naar wat U ons heeft te zeggen.

Naast welke mensen worden wij gevraagd te gaan staan? Wat is onze ervaring met gemeenschap? Studenten kunnen bijvoorbeeld samen in één huis wonen, bidden en samen eten, vooral met buitenlandse studenten; anderen ontmoeten elkaar soms iedere week bij iemand thuis. Zorg dat iedereen zich thuis voelt, vooral degenen die buiten de groep staan; het is een heel eenvoudige manier om iets te doen aan het gevoel van onrechtvaardigheid.

Op zoek naar vrede

We verlangen naar vrede – innerlijke vrede maar ook vrede voor deze wereld, waar God zoveel van houdt. "Begin het werk van vrede in jezelf, zodat je, als je eenmaal vrede hebt gevonden, ook vrede kunt brengen aan anderen,"[40] was wat een gelovige uit de 4e eeuw zei.

Bij de ontmoeting tussen Jezus en Maria uit Magdala op Paasmorgen in de tuin, vraagt hij haar: "Waarom huil je? Wie zoek je?"[41] Haar tranen veranderen in vreugde als ze zich realiseert dat degene naar wie ze verlangde niet door de dood is overwonnen. En vervolgens zendt Jezus haar naar zijn andere vrienden zodat ze kan vertellen wat ze heeft gehoord en gezien.

Kort daarna komt Jezus ook bij hen, maar ze zijn nog steeds heel angstig. Dan zijn zijn eerste woorden: "Ik wens jullie vrede!"[42] Door naast hen te gaan staan in hun angst opent hij hen voor de vrede van zijn aanwezigheid. Hij blaast de Heilige Geest over hen en geeft hun de verantwoordelijkheid om zijn werk van verzoening voort te zetten.

De vrede die Jezus hen voor zijn dood had beloofd, een "vrede die de wereld niet geven kan",[43] is veel meer dan de afwezigheid van conflicten. Het bijbelse woord shalom heeft ook de betekenis van 'herstel' en 'heelheid' in zich. Dit is de vrede van God die aan ons is toevertrouwd, een vrede die we moeten koesteren en moeten laten groeien.

Als we anderen helpen om de vrijheid en de vrede te ontdekken die hen aangeboden worden, als we al het mogelijke doen om muren van vijandigheid of alles wat iemand gevangen houdt af te breken, dan zijn we deelgenoten van het echte leven van God. En als we met verwondering en dankbaarheid naar de schepping kijken en er zorg voor dragen, lopen we dan niet dezelfde weg?

We hebben het allemaal nodig om ons onder te laten dompelen in de vrede die de opgestane Christus aan een ieder van ons heeft beloofd. Op deze manier kunnen we samen op weg gaan en met elkaar oplopen, waarbij we stap voor stap hoop[44] zaaien. Laten we, zelfs door de meest eenvoudige gebaren, tekenen van verzoening worden, pelgrims van vrede, ieder op onze eigen manier, op de plek waar wij door God zijn neergezet.

We moeten luisteren naar de stemmen van hen die lijden onder dodelijke conflicten of onder het geweld waar we in onze samenleving mee te maken hebben. Eén van de manieren om dat te doen is contact te onderhouden met mensen die in oorlogsgebieden wonen. We moeten diegenen steunen die vechten voor gerechtigheid in landen met een onderdrukkend regime of in landen met een regering die oorlog zoekt. Zouden sommigen van hen bereid zijn om hierover te vertellen? Bereid samen een gebed voor de vrede voor en laat mensen over dit soort situaties vertellen. Laten we luisteren naar wat de Heilige Geest ons vandaag de dag te zeggen heeft.

Zegen ons, God van liefde. Laat de Heilige Geest ons leiden op onze weg, terwijl wij op weg gaan met de opgestane Christus. Maak ons tot pelgrims van hoop, pelgrims van vrede.

1 Zie Psalm 8:3-4 en 19:1-4

2 Zie de homilie van paus Franciscus tijdens de oecumenische gebedswake "Together" op 30 september 2023 in Rome. www.vatican.va/content/francesco/en/homilies/2023/documents/20230930-vegliaecumenica.html

3 Johannes 1:14

4 "Toen de nacht de helft van zijn weg had afgelegd en alles in diepe rust verzonken was, sprong uw almachtige woord vanaf de troon in de hemel..." (Wijsheid 18:14-15)

5 De Regel van Taizé, in het Frans en Engels, (SPCK, Londen, 2012) p. 23

6 Psalm 27: 8

7 Augustinus schrijft: "Je verlangen is je gebed; indien je onophoudelijk verlangt, dan bid je ook onophoudelijk. Niet voor niets heeft de apostel gezegd: 'Bidt zonder ophouden' (1 Tessalonicenzen 5:17). Wil je dat je nooit ophoudt te bidden? Houd dan nooit op te verlangen. Je voortdurende verlangen is je voortdurende stem." Commentaar op Psalm 37 (38), §14 (uit "Nicene and Post-Nicene Fathers", Serie I, Vol. 8)

8 Zie Romeinen 8:26-27

9 Johannes 1:38-39

10 Dit gebed van de Heilige Birgitta van Zweden, die in de 14e eeuw leefde, is als een licht op onze weg met Christus. We kunnen het bidden op momenten dat we een belangrijke beslissing moeten nemen.

11 Zie Johannes 2:1-12

12 "In het verhaal van de bruiloft te Kana vertelt de evangelist Johannes ons niet wat menselijk mogelijk is; hij neemt ons mee naar een ander niveau en voert ons mee naar de mysterieuze kracht van relaties, de plaats waar kennis ophoudt, en waar het gaat om een andere dimensie: de dimensie van het vertrouwen. Hier gaat het niet om objecten en bewijzen, maar om subjecten en tekenen. Bovendien gebruikt Johannes niet de woorden die in de andere drie evangeliën vaak worden vertaald als 'wonderen'. In plaats daarvan kiest hij overal voor het woord 'teken' – semeion – waarbij eerder de 'betekenis' voorop staat dan 'macht'. In dit geval doet Jezus een teken. Een teken is een betekenisvol gebaar van de ene persoon richting de andere." Marie Balmary, Ce lieu en nous que nous ne connaissons pas (Albin Michel 2024), p. 21

13 Zie Johannes 16:22

14 Zie Johannes 3:1-21

15 De Chileense filosoof José Andrés Murillo beschrijft een "wakker vertrouwen" als een "een actief en geëngageerd vertrouwen in de omstandigheden die ervoor moeten zorgen dat het mogelijk wordt". Murillo, José Andrés. 2012. Confianza lúcida. Santiago, Chili: Uqbar Editores. p. 45

16 Zie Johannes 7:50-52

17 Zie Johannes 19:38-42

18 Deze woorden komen uit een gedicht van de John Henry Newman, theoloog binnen de Rooms-Katholieke kerk, maar ook geliefd bij Anglicanen, de kerk waarin hij voor het eerst in aanraking kwam met het geloof.

19 "Als we zien dat waarden zoals dankbaarheid of aandacht voor de natuur en het milieu worden geschonden of genegeerd, worden we boos. In sommige opzichten zijn emoties zoals woede en frustratie nuttig (...) Ze geven ons soms de energie die het ons mogelijk maakt om actie te ondernemen zodat onacceptabel gedrag verandert – of een van de wonden van de aarde wordt geheeld. Hoewel het daarbij ook voorkomt dat we aan anderen moeten uitleggen waarom iets ons zo boos maakt. Het is in een dergelijke geest dat Jezus de geldwisselaars de Tempel uitgooide." Wangari Maathai in Replenishing the Earth (Doubleday Religion, New York 2010)

20 "Elke strijd tegen onrecht kan op zijn beurt een ander onrecht maskeren of zelfs voortbrengen. Onrecht is iets complex en speelt op veel verschillende niveaus. Er is zeker ruimte voor vooruitgang wanneer we streven naar gerechtigheid, en we moeten deze ruimte blijven bewaken, maar zij blijft beperkt." Olivier Abel, De l'humiliation – le nouveau poison de notre société (Les Liens qui libèrent 2022)

21 Een bevriende rabbijn schreef ons in februari 2024: "Ik hou van het Joodse volk, waar het ook op deze aarde woont. Maar ik sta ook voor rechtvaardigheid, mensenrechten en vrede. Dus, terwijl ik enerzijds achter Israël sta, sta ik ook achter de mensen van Gaza en Palestina, net zoals ik achter alle onschuldige slachtoffers van oorlog sta, waar ook ter wereld. Het is niet gemakkelijk om die meerdere en soms tegengestelde waarheden met elkaar te verenigen. Maar het is wel iets wat ik voel dat ik móet doen. Studie en gebed hebben me geleerd om de gebrokenheid in deze wereld niet te ontkennen, weg te zetten of mijn hoofd ervoor af te wenden. Maar ik wil haar omarmen, erbij blijven en proberen aanwezig te zijn waar en wanneer deze gebrokenheid zich ook maar voordoet. Moge het Gods wil zijn dat wij mensen leren om de pijn van anderen te herkennen en te omarmen, en dat wij naast hen blijven staan die in nood verkeren, Amen."

22 "Het geweld van de vredestichters! Het is creatief!" Uit La violence des pacifiques, in Dynamique du provisoire - À l'écoute des nouvelles générations, Les écrits de frère Roger vol. 4 (Les Presses de Taizé 2014) p. 277. Hiermee wilde broeder Roger uitdrukken dat hij geloofde dat het geweld in ons op een positieve manier kan worden gekanaliseerd.

23 Zie Johannes 2:13-22

24 Zie Lucas 7:37; 11:37

25 Zie Matteüs 15:24

24 Zie Matteüs 8:5-13

27 Zie Matteüs 15:21-28

28 Zie bijvoorbeeld de ontmoeting tussen Jezus en de Samaritaanse vrouw in Johannes 4:1-26

29 "Stel je een cirkel voor die op de aarde is getekend. (...) Stel je voor dat deze cirkel de wereld is en dat het middelpunt God is; en de stralen zijn de verschillende wegen of manieren van leven van mensen. Wanneer goede mensen, die ernaar verlangen om dichter bij God te komen, naar het midden van de cirkel lopen, terwijl ze verder naar binnen dringen, komen ze tegelijkertijd dichter bij elkaar en dichter bij God. Hoe dichter ze bij God komen, hoe dichter ze bij elkaar komen; en hoe dichter ze bij elkaar komen, hoe dichter ze bij God komen." Dorotheus van Gaza, 6e eeuw, Soyons l'âme du monde, Les Presses de Taizé 2025, p. 166

30 Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de in elke cultuur aanwezige blijken van goedheid beter aan het licht komen? De geest van de Japanse theeceremonie (chanoyu) wordt samengevat in vier woorden. "Wa", of in andere woorden harmonie: de ceremonie vindt plaats in een harmonieuze sfeer; "Kei", of in ander woorden respect, dat er bestaan tussen gastheer en gasten; " Sei", of in andere woorden zuiverheid, niet alleen wat betreft uiterlijk maar ook qua hart; "Jaku", of in andere woorden 'alleen zijn', een kalme geest die te allen tijde aanwezig blijft tijdens de ceremonie.

31 Zie Johannes 19:25-27

32 (Over de moord op een RK-priester tijdens de dictatuur in Chili) "Het beeld van de priester die dood op zijn bijbel lag, opengeslagen bij de Psalmen, had niet alleen op Rooms-Katholieke en evangelische Christenen een grote impact, maar ook op niet-gelovigen, die zich massaal aansloten bij de indrukwekkende rouwstoet naar de kathedraal. (...) Lopen in het licht van die kaarsen leek veiliger dan ooit. Ik hoorde diverse mensen (Rooms-Katholiek en evangelisch) zeggen dat zij het hadden geïnitieerd. In de praktijk deed het er niet toe; feit is dat er een eensgezindheid werd uitgestraald die je zelden ziet. (...) Misschien gedijt oprechte oecumene alleen in situaties waarin dingen lastig zijn, wanneer het leven iedere dag wordt bedreigd." Juan Sepúlveda, Chileens Pinksterpredikant "La defensa de los derechos humanos como experiencia ecuménica" in Sandra Arenas en Rodrigo Polanco (dir.), Ecumenismo: Un panorama latinoamericano (Editions Universidad Alberto Hurtado / Centro Teológico Manuel Larraín, Santiago, 2021) p. 270-271

33 "Gods liefde voor de mensheid is zo overvloedig, zo enorm, zo diep en zo universeel. Zo groot dat geen enkele maat of schaal ook maar een fractie ervan kan weergeven." Toegeschreven aan patriarch Estephan (Etienne) Douaihy (1630-1704) van de Maronieten.

34 "Van nature is de kerk solidair met de armen, de uitgeslotenen, de gemarginaliseerden en verschoppelingen in onze maatschappij. De armen vormen het hart van de kerk omdat 'ons geloof in Christus, die arm werd en altijd dicht bij de armen en verschoppelingen stond, aan de basis ligt van onze zorg voor de integrale ontwikkeling van de mensen in onze samenleving die het meest werden

genegeerd.' We vinden in ons hart 'de noodzaak om gehoor te geven aan deze oproep, geboren uit de bevrijdende werking van de genade in een ieder van ons; het is dus geen kwestie van een opdracht die alleen is voorbehouden aan enkelen.' " Paus *Leo* XIV Apostolische exhortatie Dilexi te, 111

35 Zie Johannes 19:31

36 Zie Genesis 1:31-2:2

37 Johannes 7:38

38 Zie Johannes 19:34

39 Zie Johannes 19:38-42

40 Ambrosius van Milaan, Treaty on Luke's Gospel, V, 58. Soyons l'âme du monde, (Les Presses de Taizé, 2025) p. 108

41 Johannes 20:15. Het hele evangelie van Johannes beweegt zich van de eerste vraag die Jezus stelt aan degenen die hem willen volgen – namelijk "Wat zoeken jullie?" – naar zijn laatste vraag aan Maria uit Magdala na de opstanding: "Wie zoek je?" We kunnen dit zien als een vervulling van wat Jezus zei in Johannes 12:32: "Wanneer ik van de aarde omhooggeheven word, zal ik iedereen naar mij toe halen." Vindt niet al ons zoeken uiteindelijk zijn betekenis in de ontmoeting met de opgestane Christus?

42 Johannes 20:21

43 Johannes 14:27

44 Vgl. Johannes 12:24. "Jezus zei: Als een graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft het één graankorrel, maar wanneer hij sterft draagt hij veel vrucht." De ene korrel – hoewel heel klein – bevat alles wat nodig is om iets veel groters te produceren. Hoewel we vaak denken dat wat we doen maar heel klein is, mogen we het positieve effect dat dit kan hebben op anderen en op onze planeet niet onderschatten.

EEN NIEUWE UITDAGING VOOR DE MISSIE VAN HET RELIGIEUZE LEVEN: DE DIGITALE CULTUUR OMARMEN MET EEN EVANGELISCHE EN CHARISMATISCHE VISIE

Zr. Thérèse Raad, SDC

Zr. Thérèse Raad is hoofd van de afdeling Communicatie van de UISG.

Digitale technologie kan niet langer worden gezien als louter een verzameling technische hulpmiddelen. Het is tegenwoordig een echte leefwereld geworden, een plek voor relaties en zingeving — maar soms ook voor eenzaamheid.[1] In deze context vormt het voor het religieuze leven een nieuwe missionaire grens. Niet een gebied dat moet worden veroverd, maar een ruimte die met onderscheidingsvermogen, soberheid en spirituele diepgang moet worden bewoond.

Gewijde personen zijn geroepen om aanwezig te zijn waar de mensheid leeft, lijdt, hoopt en God zoekt.[2] Een aanzienlijk deel van de mensheid bevindt zich tegenwoordig echter in digitale omgevingen. Sociale media, uitwisselingsplatforms en online gemeenschappen worden plekken waar kwetsbaarheden, spirituele vragen, het verlangen naar verbinding en oproepen tot broederschap tot uiting komen.[3] Deze realiteit nodigt uit tot een heroverweging van de vormen van missionaire aanwezigheid.

1. Digitale media als ruimte voor evangelische nabijheid [4]

Vanuit dit perspectief kan de digitale wereld worden gezien als een plek van nabijheid. Het gaat er niet om daar aanwezig te zijn om jezelf te laten zien, maar om te luisteren, te begeleiden, te troosten, te onderwijzen en banden te smeden.[5]

Het gewijde leven draagt een lange traditie van discrete aanwezigheid bij kwetsbare mensen in zich. Tegenwoordig kan deze aanwezigheid zich ook online ontvouwen: door middel van bemoedigende woorden, aandachtig luisteren, persoonlijke begeleiding of het creëren van gemeenschappen die een ervaring van broederschap zichtbaar kunnen maken. Zo verdwijnt de evangelische nabijheid niet in de digitale wereld; ze verandert en vraagt erom beleefd te worden met nieuwe middelen, zonder haar menselijke en spirituele diepgang te verliezen.[6]

2. Een getuigenis in plaats van communicatie [7]

Voor het digitale werk zijn niet in de eerste plaats technische vaardigheden nodig, maar een oprechte evangelische geloofwaardigheid. Het gaat niet alleen om het produceren van inhoud, maar ook om de kwaliteit van de aanwezigheid.De centrale vraag wordt dan niet: „Wat moeten we publiceren?“, maar: „Welke aanwezigheid moeten we bieden?“. Een aanwezigheid die geworteld is in het gebed, gevoed wordt door het charisma, aandacht heeft voor mensen en trouw is aan het Evangelie. Met andere woorden, een aanwezigheid die luisteren, dialoog en gemeenschapszin inhoudt, om zo op te treden als „missionarissen *van de ontmoeting*“.[8]

3. Van verbinding naar gemeenschap: een synodale horizon

Een van de grootste uitdagingen van de digitale wereld is de verwarring tussen verbinding en relatie. Verbonden zijn betekent niet noodzakelijkerwijs dat er sprake is van een relatie, noch dat er sprake is van verbondenheid.[9] Juist op dit vlak kan het religieuze leven een specifieke bijdrage leveren. Vanuit haar ervaring met het leven in gemeenschap herinnert zij eraan dat elke authentieke relatie tijd, luisterbereidheid, onbaatzuchtigheid en een zekere diepgang vereist. Vanuit dit perspectief kan de digitale wereld een ruimte voor relationele bemiddeling worden, in plaats van louter een plek voor snelle uitwisseling.

> Synodaal omgaan met de digitale wereld betekent dus het bevorderen van participatie, wederzijds luisteren en gezamenlijk onderscheidingsvermogen. Concreet kan dit zich uiten in:< het opzetten van online platforms voor begeleiding en een luisterend oor,
>
> de ontwikkeling van initiatieven tussen verschillende congregaties,
>
> het opzetten van ontmoetingsplaatsen die toegankelijk zijn voor jongeren, vrouwen, migranten en kwetsbare personen.

Zo opgevat kan de digitale wereld een plek worden waar charismatische bewegingen met elkaar in dialoog treden, waar institutionele grenzen vervagen en waar geleidelijk een cultuur van ontmoeting ontstaat.

4. Waakzaamheid en onderscheidingsvermogen: een spirituele vereiste

Leven in de digitale wereld vereist ook voortdurende waakzaamheid. Er zijn tal van risico's: oppervlakkige communicatie, het streven naar zichtbaarheid, verslaving, polarisatie van meningen, of zelfs verwarring tussen identiteit en zelfbeeld.

In dit verband doet zich een fundamentele spanning voor: enerzijds hebben algoritmische logica's de neiging de aandacht te versnipperen; anderzijds wordt het religieuze leven opgeroepen om eenheid in God te zoeken. Deze spanning vraagt om een zorgvuldig onderscheidingsvermogen met betrekking tot digitale praktijken.[10]

Het is van essentieel belang om te voorkomen dat we ons laten reduceren tot louter een logistieke benadering van informatiebeheer. Een echte ethiek van aanwezigheid houdt in dat kwaliteit boven kwantiteit, waarheid boven directheid en diepgang boven reactie wordt verkozen.

Zoals in het document *Vers une présence totale* wordt benadrukt, vereist communicatie in de digitale wereld bijzondere aandacht voor de waarheid, het goede en het schone van de overgebrachte boodschap, evenals het vermogen tot bezinning om elk woord in een bredere betekeniscontext te plaatsen.[11]

Conclusie: een toegewijde aanwezigheid in het hart van de digitale wereld

De digitale missie van het religieuze leven is geen modegril of louter een strategie om in de schijnwerpers te staan. Het ligt in het verlengde van haar roeping: een teken zijn van nabijheid, gemeenschap en dienstbaarheid in het hart van de hedendaagse wereld. Het gaat niet alleen om het verspreiden van religieuze inhoud, maar om het zichtbaar maken, in de digitale omgeving, van een evangelische manier om in de wereld te staan: sober, broederlijk, aandachtig en diep menselijk. Vanuit dit perspectief wordt de digitale wereld een plek waar het gewijde leven zijn missie kan blijven uitoefenen: luisteren naar de verlangens van de wereld, de tekenen van Gods aanwezigheid onderscheiden en bijdragen aan het smeden van banden die hoop brengen voor onze tijd.

1 Cf. BENOIT XVI, Boodschap ter gelegenheid van de 44e Werelddag van de Sociale Communicatie, « Le prêtre et la pastorale dans le monde numérique : les nouveaux médias au service de la Parole », 2010, in vatican.va

2 Cf. JEAN PAUL II, Message aux participants au Congrès International sur la Vie Consacrée, 2004 in vatican.va

3 Cf. Dicasterie voor Communicatie, Vers une présence totale. Une réflexion pastorale à propos de l'engagement sur les réseaux sociaux, n. 66, 28 mai 2023, in vatican.va

4 Cf. FRANÇOIS, Boodschap ter gelegenheid van de Werelddag voor de Sociale Communicatie, « Afin que tu puisses raconter à ton fils et au fils de ton fils » (Ex. 10, 2). La vie se fait Histoire, 2020, in vatican.va

5 Cf. Samenvatting van de continentale fase van de Digitale Synode, 30 maart 2023, blz. 8 op synod.va

6 Cf. CAMPBELL, H. Surveying Theoretical Approaches within Digital Religion Studies. New Media & Society, 2017, p.17 in [Doi : https://doi.org/10.1177/1461444816649912]

7 Cf. Catéchèse et numérique. Prendre la mesure du changement. Revue Lumen Vitae, vol. LXXV, n°2, avril-juin 2020

8 BECQUART Nathalie, Presentatie van het document „Op weg naar een alomtegenwoordigheid. Een pastorale reflectie over de betrokkenheid op sociale media", 29 mei 2023 op vaticannews.va

9 Cf. LEON XIV, Salutation aux influenceurs et missionnaires du numérique, 29 juillet 2025, in vatican.va

10 Cf. SPADARO Antonio, Cyberthéologie. Penser le christianisme à l'heure d'Internet. Lessius, 2014.

11 Cf. Idem, Vers une présence totale. Une réflexion pastorale à propos de l'engagement sur les réseaux sociaux, n. 66, 28 mai 2023, in vatican.va

HET RELIGIEUZE LEVEN EN DE VERNIEUWENDE PERSPECTIEVEN VAN DE MISSIOLOGIE

Zr. Rosalia Meza Moreno, VDMF

Rosalia Meza Moreno studeerde missiologie en pedagogiek aan de Jesuit School of Theology in Berkeley. Titel van het STD-proefschrift: Naar een nieuwe, praktijkgerichte missiologie: het herontdekken van Paulo Freire's concept van 'conscientização' en het versterken van de christelijke zending als profetische dialoog.

Het religieuze leven heeft zijn levenskracht altijd geput uit de missionaire drang van de Kerk. Historisch gezien heeft de aanwezigheid van religieuzen de radicale oproep van het evangelie belichaamd door een leven van gebed, gemeenschap en dienstbaarheid in diverse contexten. Toch bevindt het religieuze leven zich vandaag de dag op een kritiek punt. Postmoderne, postkoloniale en oecumenische realiteiten dagen het uit om de missie niet langer te zien als het behoud van instellingen of de overdracht van vaste formules, maar als een uitnodiging tot een voortdurend transformerend proces van geloof.[1] In dit verband biedt de hedendaagse missiologische reflectie essentiële inzichten voor de vernieuwing van het religieuze leven en voor de verankering ervan in een praktijk die zowel trouw is aan het evangelie als inspeelt op de complexiteit van de huidige tijd.[2]

Profetische dialoog als paradigma voor het religieuze leven

Stephen Bevans' concept van zending als *profetische dialoog* biedt een vruchtbaar kader voor het hedendaagse religieuze leven. Religieuzen zijn geroepen om het evangelie gestalte te geven door middel van een dialoog die tegelijkertijd respectvol, kritisch en transformerend is. *Profetische dialoog* vereist aandacht voor de Geest die reeds aan het werk is in culturen en samenlevingen, en vormt tegelijkertijd een uitdaging door de oproep van het evangelie tot bekering en gerechtigheid.[3] Deze dialooggerichte houding weerstaat de verleiding om iets op te leggen of te domineren; in plaats daarvan legt zij de nadruk op nederigheid, luisteren en wederzijdse verrijking. Voor het religieuze leven wordt de profetische dialoog een manier om de zending dagelijks in praktijk te brengen – of het nu gaat om onderwijs, gezondheidszorg, pastorale zorg of interculturele gemeenschappen – door met openheid en moed in contact te treden met mensen en hun leefomgeving.

Conscientização en de vorming van het religieuze leven

In combinatie met Paulo Freire's begrip *conscientização* krijgt de missiologische horizon van de profetische dialoog nog meer diepgang. *Conscientização* legt de nadruk op het ontwikkelen van een kritisch bewustzijn dat individuen en gemeenschappen in staat stelt hun sociale werkelijkheid te interpreteren en daarop op een veranderende manier in te spelen.[4] Voor het religieuze leven bevordert dit proces de innerlijke houding die

nodig is voor authentiek onderscheidingsvermogen: het vermogen om de tekenen des tijds te lezen, structuren van onrechtvaardigheid te herkennen en deel te nemen aan Gods bevrijdende handelen in de wereld. Vorming in het religieuze leven kan daarom niet worden teruggebracht tot louter spirituele oefeningen; zij moet de leden ook betrekken bij vormen van bezinning, dialoog en praktijk die het geloof verbinden met de geleefde ervaring.[5] Op deze manier worden religieuze gemeenschappen scholen van bewustwording en actie, die hun leden voorbereiden om op profetische wijze getuigenis af te leggen in uiteenlopende culturele contexten.

De wisselwerking tussen missiologie en het religieuze leven

De missiologie speelt een cruciale rol bij het ontwikkelen van deze visie op het religieuze leven. Missiologie is niet louter een studie van missionaire activiteiten; het is een theologische discipline die kritisch nadenkt over de manier waarop het evangelie wordt verkondigd, belichaamd en ontvangen in veranderende culturele en historische contexten.[6] Door zich te verdiepen in denkers als Bevans en Freire helpt de missiologie religieuze gemeenschappen hun roeping te plaatsen binnen bredere vraagstukken als inculturatie, dialoog, rechtvaardigheid en bevrijding. Ze reikt hen conceptuele en pastorale instrumenten aan om te onderscheiden hoe hun charisma's een antwoord kunnen bieden op nieuwe missionaire uitdagingen – of dat nu onder migranten is, in de interreligieuze dialoog of binnen geseculariseerde samenlevingen.

Het religieuze leven, bekeken vanuit het perspectief van de missiologie, komt naar voren als een levendige dialoog tussen traditie en context, contemplatie en actie, trouw en vernieuwing. Zijn identiteit is niet statisch maar dynamisch, gevormd door de voortdurende oproep om het evangelie gestalte te geven op manieren die aansluiten bij de hedendaagse realiteit. Missiologie fungeert daarom als zowel een kritische als constructieve bron: zij bekritiseert vormen van religieus leven die het risico lopen insulair of irrelevant te worden, en zij baant wegen voor het religieuze leven om de samenleving aan te spreken als een transformerende aanwezigheid van het evangelie.

Een praktijk die geworteld is in het charisma van Verbum Dei

De toepassing van deze inzichten is terug te vinden in de praktijk van gemeenschappen zoals de Missionaire Broederschap Verbum Dei, waarvan het charisma de centrale rol van het Woord van God in de zending benadrukt. Wanneer dit wordt toegepast op het pastoraat onder minderheidsgroepen, bijvoorbeeld, bevorderen profetische dialoog en *conscientização* samen ontmoetingsruimtes waar gemarginaliseerde stemmen worden gehoord, culturele identiteiten worden gerespecteerd en geloof een bron van persoonlijke en gemeenschappelijke transformatie wordt. Deze integratie van contemplatief luisteren, kritische reflectie en actieve betrokkenheid illustreert hoe het religieuze leven trouw kan blijven aan het evangelie terwijl het de pastorale uitdagingen van migratie, culturele diversiteit en sociale marginalisatie aanpakt.

Conclusie

Kortom, de dialoog tussen missiologie en het religieuze leven is voor beide partijen verrijkend. Het religieuze leven biedt concrete belichamingen van het evangelie die de missiologische reflectie tastbaar en levendig maken. Tegelijkertijd biedt de missiologie het religieuze leven de kritische kaders die nodig zijn om nieuwe culturele en maatschappelijke grenzen te verkennen. Door Bevans' *profetische dialoog* te integreren met Freire's *conscientização*, kan het religieuze leven een missionaire praxis cultiveren die ervaringsgericht, relationeel en transformatief is. Een dergelijke visie zorgt ervoor dat het religieuze leven blijft fungeren als een profetisch teken binnen de Kerk en de wereld, waarbij het evangelie wordt belichaamd op manieren die zowel persoonlijke bekering als sociale transformatie bevorderen.

1 Zie James A. Scherer en Stephen Bevans (red.), New Directions in Mission and Evangelization, deel 2, Theological Foundations (Maryknoll, NY: Orbis Books, 1994); David J. Bosch, Transforming Mission: Paradigm Shifts in Mission Theology, uitgave ter gelegenheid van het 20-jarig jubileum (Maryknoll, NY: Orbis Books, 2011).

2 Mary Pellegrino, „De toekomst dringt al in ons door lang voordat ze zich voltrekt: ruimte creëren voor een ontluikend verhaal van gemeenschap" (toespraak van de voorzitter tijdens de jaarvergadering van 2017 van de Leadership Conference of Women's Religious, Orlando, Florida, 10 augustus 2017).

3 Stephen B. Bevans en Roger P. Schroeder, Prophetic Dialogue: Reflections on Christian Mission Today (Maryknoll, NY: Orbis Books, 2011), 59.

4 John Dale en Emery J. Hyslop-Margison, Paulo Freire: Teaching for Freedom and Transformation: The Philosophical Influences on the Work of Paulo Freire (New York: Springer, 2010), 1-5.

5 Nieuwe wijn in nieuwe wijnzakken: het gewijde leven en de voortdurende uitdagingen sinds Vaticanum II, 12 september 2017, https://www.vitaconsacrata.va/content/dam/vitaconsacrata/LibriPPDF/Inglese/New%20Wine%20in%20new%20Wineskins.pdf, 12-16.

6 Zie David J. Bosch, Transforming Mission: Paradigm Shifts in Mission Theology, uitgave ter gelegenheid van het 20-jarig jubileum (Maryknoll, NY: Orbis Books, 2011), 185.

MISSIE: EEN FUNDAMENTEEL ONDERDEEL VAN HET GEWIJDE LEVEN

Zr. Anthonia Bolanle Ojo, SSMA

Zuster dr. Antonia is lid van de congregatie van de Zusters van de Heilige Aartsengel Michaël in Nigeria. Ze heeft een doctoraat in de moraaltheologie, met specialisatie in sociale ethiek. Haar interessegebied is de waardigheid van de mens, en dan met name van kinderen en vrouwen. Momenteel is dr. Ojo docent moraaltheologie aan het Good Shepherd Groot Seminarie in Kaduna, Nigeria, waar ze tevens waarnemend decaan van de opleiding is.

Inleiding

Met de goddelijke opdracht „Ga de hele wereld in en verkondig het goede nieuws“ (Marcus 16:15) is de Kerk van nature missionair. Zending is daarom een fundamentele plicht van elke gedoopte christen en in het bijzonder van de gewijde personen, vanwege hun speciale roeping die inhoudt dat zij de zending van Jezus voortzetten. Daarom is zending een van de essentiële elementen voor het begrip van de Kerk en alles wat daarmee samenhangt, met inbegrip van het gewijde leven.[1] Wanneer er wordt gesproken over de essentiële elementen van het gewijde leven, wordt de zending vaak naar de achtergrond verdrongen en nauwelijks genoemd naast andere grondelementen zoals de evangelische raden (armoede, kuisheid en gehoorzaamheid),

gemeenschap, gebed en charisma. Dit maakt het daardoor moeilijk om de essentie van de zending in het gewijde leven en voor de gewijde persoon te begrijpen. In Nigeria zijn er bijvoorbeeld aanwijzingen dat veel mensen, zowel binnen als buiten de Kerk, de missionaire dimensie van het gewijde leven in de Kerk niet kennen of begrijpen. Meestal wordt het gewijde leven gedefinieerd op basis van de rollen die gewijde personen in de samenleving vervullen..

De zending moet echter de essentie van de gewijde personen weerspiegelen. De taak om zich volledig aan de zending te wijden, maakt deel uit van hun roeping; sterker nog, door het werk van de Heilige Geest, die aan de basis staat van elke roeping en elk charisma, is het gewijde leven zelf een zending, net als het hele leven van Jezus. De achtergrond van elke zending moet altijd doordrongen zijn van het gevoel van vreugdevolle en volledige toewijding aan Christus, zodat de verschillende taken een concrete uitdrukking vormen van deze toewijding aan Christus.[2] Dit essay heeft dan ook tot doel de essentie van de zending te belichten als een van de kernelementen van het gewijde leven, waarbij de nadruk ligt op dat aspect van het leven en het profetisch getuigenis. Het besluit met de opmerking dat, voor een doeltreffende zending – en met name gezien de diverse hedendaagse uitdagingen voor de zending van het gewijde leven – het noodzakelijk is dat religieuzen goed toegerust zijn door middel van een intensieve initiële en voortgezette vorming.

Het concept van het gewijde leven

Het gewijde leven is een vaste levensvorm voor gelovigen die zich geroepen voelen om Jezus Christus na te volgen. „Het wordt gekenmerkt door de openbare geloften van de evangelische raden van armoede, kuisheid en gehoorzaamheid, binnen een door de Kerk erkende vaste levensstaat."[3] Het Wetboek van Canoniek Recht omschrijft het als „een vastgelegde levensvorm waarbij de gelovigen, onder de werking van de Heilige Geest, Christus nauwer navolgen, zich volledig wijden aan God, die boven alles bemind wordt, zodat zij, gewijd onder een nieuwe en bijzondere titel ter ere van Hem, aan de opbouw van de Kerk en aan het heil van de wereld, streven naar de volmaaktheid van de naastenliefde in dienst van het koninkrijk van God en, als een opvallend teken in de Kerk, de hemelse heerlijkheid aankondigen."[4] Het religieuze leven is dus een levensvorm waartoe sommige christenen, zowel geestelijken als leken, door God vrijwillig geroepen worden om de heilbrengende zending van de Kerk voort te zetten. In hun antwoord daarop wijden religieuzen zich aan een leven dat uitsluitend voor God bestemd is.

De betekenis van missie

Het woord „missie" is afgeleid van missio of missus, wat „een specifieke taak die iemand uitvoert in opdracht van een ander" betekent. Missie impliceert dus gehoorzaamheid aan en afhankelijkheid van een ander. „Missie" in christelijk-theologische zin komt van God. Het is de taak die God aan de mens toevertrouwt. De missie moet dus altijd beantwoorden aan „de wil van God" en aan zijn plan. Het is de uitvoering van Gods project door mensen. Daarom is de missie in de eerste plaats *missio Dei*, wat betekent dat God de initiatiefnemer en de eerste drijvende kracht achter de missie is. Alle missie

is gericht op Gods wonderbaarlijke, genereuze en liefdevolle heilsplan, dat door Jezus bekend is gemaakt, in geloof is aanvaard en door de Kerk wordt voortgezet, en dit is de fundamentele reden waarom de Kerk van nature missionair is.[5]

Missie: de kern van het gewijde leven

Het Internationaal Congres over het gewijde leven, dat in 2004 in Rome werd gehouden, benadrukte de zending als de kern van het gewijde leven. Dit aspect werd prachtig verwoord in de zin: „Passie voor Christus, passie voor de mensheid". In dezelfde geest herinnerde paus Benedictus XVI de algemene oversten er tijdens een audiëntie in 2010 aan dat: "De missie is de weg om deel uit te maken van de Kerk en, daardoor, deel uit te maken van het gewijde leven. Het is een element van jullie identiteit." Dit toont aan dat de taak om zich aan de "missie" te wijden, deel uitmaakt van de roeping zelf van de gewijde personen. Het drukt de ware missionaire betekenis van het gewijde leven uit, zoals duidelijk wordt gemaakt in *Perfectae Caritatis* dat "het gewijde leven in het hart van de Kerk ligt als een doorslaggevend element voor haar missie, aangezien het de innerlijke aard van de christelijke roeping manifesteert."[6]

Hieruit blijkt dat het gevoel van roeping van essentieel belang is voor elk instituut van gewijd leven, zowel voor die welke zich toeleggen op het actieve apostolische leven als voor die welke zich toeleggen op het contemplatieve leven.[7] Het zendingswerk staat inderdaad centraal in het gewijde leven en in de identiteit van elk instituut.[8] De zending of het apostolaat is dus geen realiteit die losstaat van of slechts gedeeltelijk deel uitmaakt van het gewijde leven, maar neemt juist de gehele ruimte in; deze totale toewijding is een essentieel en blijvend aspect dat betekenis geeft aan het gewijde leven.[9]

De fundamentele zending van het gewijde leven is de zending van de Kerk, de enige die Jezus aan zijn apostelen heeft toevertrouwd, zoals in de evangeliën is vastgelegd in verschillende 'zendingsopdrachten': het goede nieuws aan alle mensen verkondigen (vgl. Mt 28, 19; Mc 16, 15); getuigen zijn van de verrijzenis (vgl. Lk. 24, 46-48; Handelingen 1, 8); dragers van vrede en verzoening te zijn (cf. Joh. 20, 21-23); de zieken te genezen en de uitgeslotenen te helpen (cf. Lk. 10, 1-9); licht voor de wereld en zout van de aarde te zijn (cf. Mt. 5, 13-16); elkaar lief te hebben met de liefde waarmee Jezus zelf heeft liefgehad (vgl. Joh. 13, 34-35); enz.

Dienovereenkomstig zijn de gewijde personen geroepen om Christus meer na te volgen en hun hele leven tot een zending te maken. De eenheid van hun wijding en zending[10] is gegrondvest op de theologie van de schepping en de incarnatie en vindt haar eenheid in Christus, het Woord van God dat mens werd om onder ons te wonen.[11]

Zij ontvangen hun wijding voor de zending in de Kerk, in overeenstemming met het specifieke karakter van elk instituut[12], om het evangelie van het Koninkrijk aan alle mensen te blijven verkondigen en ons in te zetten voor de belangen van hen aan wie het toebehoort: de armen, de vredestichters, degenen die zich inzetten voor gerechtigheid, degenen die lijden. Het gewijde leven past immers in het totale beeld van het evangelische plan, dat de actieve deelname omvat aan het voortzetten, onder

leiding van de Heilige Geest, van de missie van Jezus, waarbij gestreefd wordt naar een consequente integratie van leven en geloof bij de gewijde personen.[13]

De apostolaatswerkzaamheden van diverse religieuze instituten dragen bij aan de zending van de Kerk, elk vanuit hun eigen charisma. Voor gewijde personen is de zending dan ook niet louter een kwestie van apostolische activiteiten; het gaat niet alleen om doen, maar ook om zijn. De zending reikt verder dan specifieke apostolische taken; zij omvat verschillende dimensies van het leven van gewijde personen. Hoewel de gewijde personen verschillende apostolaatstaken vervullen, zoals onderwijs, gezondheidszorg, maatschappelijk werk, enz., is hun missie een oproep om te getuigen van de nieuwheid van het Rijk Gods en dit moet worden gevormd door twee realiteiten: het Woord van God en de historische realiteit waarin wij leven. Dit zijn de twee realiteiten die de roeping en bijgevolg de missie van de stichters en stichteressen van elke congregatie hebben gevormd.[14] Net als Jezus zijn gewijde personen in liefde volledig aan de Vader gewijd en met diezelfde liefde voor God zetten zij zich volledig in voor de dienst aan Christus ten behoeve van hun broeders en zusters. De zending van het gewijde leven zal in de volgende paragraaf worden besproken:

1. Missie door een leven van getuigenis

De beste en meest doeltreffende manier om Jezus met anderen te delen, is door het getuigenis van het eigen leven. De Kerk leert in Can. 673: “Het apostolaat van gewijde personen bestaat in de eerste plaats uit het getuigenis van hun leven”. Hoewel gewijde

personen geroepen zijn om het Woord van God te verkondigen, ligt hun missie meer in hun getuigenis van het Evangelie, zoals paus Paulus VI het duidelijk verwoordt: "De moderne mens luistert liever naar getuigen dan naar leraren, en als hij al naar leraren luistert, dan is dat omdat zij getuigen zijn."[15] De getuige moet het evangelie verkondigen, en dat getuigenis is op zich al een stille verkondiging van het goede nieuws en een zeer krachtige en doeltreffende manier om echte evangelisatoren te zijn.[16] Paus Johannes Paulus II gaat dieper in op het zendingsbewustzijn van de gewijde personen en legt uit dat hun eerste plicht als missionarissen van het Evangelie het getuigenis van hun leven is.

De gewijde personen worden aangespoord om in hun levensstijl duidelijk te laten zien wat zij verkondigen en om zichzelf te presenteren als een levend teken van God en als een welsprekende, zij het vaak stille, verkondiging van het Evangelie. Meer nog dan in uiterlijke werken bestaat de zending van de gewijde persoon erin Christus aan de wereld te tonen door middel van persoonlijk getuigenis.[17] Volgens hem „maken gewijde personen, door hun wijding en totale toewijding, de liefdevolle en verlossende aanwezigheid zichtbaar van Christus, die door de Vader is gewijd en op zending is gezonden. Door zich door Hem te laten winnen, bereiden zij zich voor om in zekere zin een verlengstuk van zijn menselijkheid te worden".[18]

De paus nodigt gewijde mannen en vrouwen uit om schitterende getuigen, doeltreffende verkondigers, metgezellen en naasten te zijn voor de vrouwen en mannen met wie wij een gemeenschappelijke geschiedenis delen en die een thuis willen vinden in de Kerk. Met

andere woorden: religieuzen moeten wellicht verder gaan dan de traditionele taken van prediking, onderwijs, verpleging, maatschappelijk werk enz.; ze moeten zelfs aandacht besteden aan de manier waarop zij deze taken vervullen. De evangelische raden zijn de beste manier om getuigenis af te leggen van God. Een dergelijke levenswijze is een krachtig getuigenis van het Evangelie[19]. Het naleven van de evangelische raden is een weg naar heiligheid, die een krachtig instrument vormt in de zending *ad gentes*. Door de drie evangelische raden worden gewijde personen geroepen om een teken, getuige en profetie te zijn van een nieuwe cultuur, van een nieuwe mensheid, volgens de wil van God. Via de evangelische raden geven gewijde personen een prachtig getuigenis aan de wereld, een wereld die wordt gedomineerd door macht, emoties, bezit en materialisme. De geloften stellen hen in staat anderen onvoorwaardelijk lief te hebben zoals Christus liefheeft, en laten hen toe zich in te zetten voor de armen, te werken aan gerechtigheid, vrijheid en de bevrijding van de armen.

2. Profetisch getuigenis: verkondiging door daden

Nauwer verbonden met de getuigenis die inherent is aan de zending van het gewijde leven, is de roeping om profetisch te zijn. De zending van het gewijde leven vervult een bijzondere profetische rol binnen het volk van God, dat van nature profetisch is. Het gewijde leven is een profetisch teken wanneer het de voorrang van Gods liefde aanwezig en zichtbaar maakt. Johannes Paulus II wijst hierop wanneer hij schrijft dat in onze wereld, waar het vaak lijkt alsof de tekenen van Gods aanwezigheid uit het oog zijn verloren, een overtuigend profetisch getuigenis van gewijde personen steeds noodzakelijker wordt. Gewijde personen moeten overal getuigen met de vrijmoedigheid van een profeet die niet bang is om zelfs zijn leven op het spel te zetten.[20] Als profetisch figuur deelt de gewijde persoon in de vreugde en hoop, het verdriet en de angst van de mannen en vrouwen van vandaag, in het bijzonder van de armen en lijdenden.[21] Daarom houdt het profetische karakter van de zending van de gewijden vandaag de dag in dat zij zich inzetten voor sociale rechtvaardigheid in overeenstemming met de katholieke sociale leer, en wel als volgt: „Inzet voor sociale rechtvaardigheid bevordert sociale verandering in instellingen, beleid en systemen. Sociale rechtvaardigheid staat centraal in het katholieke geloof. Het is niet nieuw, noch is het optioneel. Het is een essentiële ... dimensie van de verkondiging van het Evangelie, met andere woorden, van de missie van de Kerk voor de verlossing van de mensheid en haar bevrijding uit elke onderdrukkende situatie."[22]

Zij zijn geroepen om Jezus met anderen te delen, niet alleen door hun leven en woorden, maar ook door hun goede daden en hun liefdadigheids-, sociale en ontwikkelingswerk. Net als Jezus, die zich bezighield met liefdadigheids- en sociaal werk en zich inzette voor de genezing van blinden, verlamden, melaatsen en doven, en voor het brengen van het goede nieuws aan de armen (vgl. Mt. 11:4-5), zijn de gewijde personen geroepen om de mensheid centraal te stellen in hun zending. Door hun missie brengen zij troost en hoop, samen met de volheid van het heil, aan alle kinderen van God die onderdrukt worden. Op deze manier worden zij gezien als een levende uitleg van Jezus' woorden: "Wat jullie voor een van deze minste broeders van mij hebben gedaan, hebben jullie voor mij gedaan" (Mt. 25,40).

Nu we hierboven hebben uiteengezet hoe fundamenteel de zending is voor het gewijde leven, is het belangrijk om erop te wijzen dat deze zending met verschillende uitdagingen te maken heeft, vooral in de huidige tijd. Deze uitdagingen komen duidelijk tot uiting in etnische, culturele, politieke en religieuze spanningen en geweld. Aangezien gewijde personen juist binnen deze context geroepen zijn tot zending, is de vraag hoe zij deze taak op doeltreffende wijze kunnen vervullen. In het volgende deel wordt de noodzaak van een intensieve initiële en voortgezette vorming als een weg vooruit voorgesteld.

De weg vooruit

De Kerk leert in *Perfectae Caritatis* dat vorming een onlosmakelijk onderdeel is van de religieuze toewijding en de zending van de religieuzen. Zij wijst er verder op dat de initiële en de voortgezette vorming nauw met elkaar verbonden moeten zijn, zodat bij iedereen de bereidheid ontstaat om zich elke dag van het leven te laten vormen. In dezelfde geest wijst paus Johannes Paulus II in *Vita Consecrata* erop dat het primaire doel van het vormingsproces is om mensen voor te bereiden op de totale toewijding van zichzelf aan God in de navolging van Christus, en op de zending.[23] Daarom worden de volgende maatregelen voorgesteld om de problemen in de initiële en voortgezette vorming aan te pakken, zodat gewijde mannen en vrouwen ware getuigen kunnen zijn van de missie van Christus.

a. Vorming in het Woord van God

Gewijde personen moeten worden gevormd in het Woord van God. „Gewijde personen zullen trouw blijven aan hun zending in de Kerk en de wereld als zij zich voortdurend kunnen vernieuwen in het licht van het Woord van God. Zo zullen zij in staat zijn anderen op trouwe wijze te verrijken met de charismatische gaven die zij hebben ontvangen en zich op hun beurt te laten uitdagen door de profetische impuls die uit andere geledingen van de Kerk komt."[24]

b. Vorming in zelfkennis

Het belang van het streven naar zelfkennis kan niet genoeg worden benadrukt op de weg van de initiële en voortgezette vorming in het religieuze leven. Het is noodzakelijk om religieuzen te leren hun gedrag in verschillende omstandigheden te observeren.

c. Vorming in spirituele en emotionele volwassenheid

In de huidige omstandigheden moet bijzondere aandacht worden besteed aan de innerlijke vrijheid van gewijde personen, hun geestelijke en emotionele volwassenheid, hun vermogen om met anderen te communiceren, met name wat betreft hun innerlijke rust, hun medeleven met mensen die lijden, hun liefde voor de waarheid, en de overeenstemming tussen hun daden en hun woorden.

d. Vorming op het gebied van sociaal rechtvaardigheidsbewustzijn / maatschappelijke betrokkenheid

De profetische missie hangt rechtstreeks samen met de praktijk van gerechtigheid. Het theologische fundament voor een christelijke praktijk van gerechtigheid is Gods verlossingswerk door genade. Daarom moet de vorming van profeten – zowel in de beginfase als in het verdere proces – een afspiegeling zijn van de God die mensen blijft roepen die zich kunnen aanpassen aan de veranderende tijden: mensen die onbevreesd, moedig en onbaatzuchtig zijn, die zich inzetten en in gebed luisteren naar de ingevingen van de Geest om de strijd voor gerechtigheid te omarmen.

Conclusie

Om aan te geven hoe essentieel de zending is voor het gewijde leven, heeft paus Franciscus 2015 uitgeroepen tot Jaar van het Gewijde Leven en omschrijft hij een van de speerpunten van dat jaar als volgt: „Het Jaar van het Gewijde Leven daagt ons uit om onze trouw aan de ons toevertrouwde zending onder de loep te nemen."[25] We kunnen concluderen dat het gewijde leven binnen de Kerk een eigen en welomschreven roeping tot de zending vormt. De missionaire dimensie, die tot de wezenlijke aard van de Kerk behoort, is ook onlosmakelijk verbonden met alle vormen van het gewijde leven en kan niet worden verwaarloosd zonder afbreuk te doen aan het charisma ervan en dit te vervormen.

Daarom benadrukt de Kerk dat hun zending wordt verrijkt door de charisma's van hun respectieve instituten en genootschappen. "In hun prachtige verscheidenheid zijn ze allemaal gegeven ter opbouw van de Kerk en voor haar zending". Verder staat er: "Alle

charisma's zijn voor de zending, en dat zijn ze juist door de immense rijkdom van hun verscheidenheid, zodat de Kerk getuigenis kan afleggen en het Evangelie aan iedereen en in elke situatie kan verkondigen."[26] Daarom is de roeping tot het gewijde leven een roeping tot zending – een roeping om profetisch getuigenis af te leggen, om te getuigen van hoop, gerechtigheid en trouw, en om de stem te zijn van hen die geen stem hebben.

1 José Cristo Rey García Paredes, "Een religieus leven in dienst van de missie. Een nieuw paradigma in een tijdperk van ingrijpende veranderingen", Sanyasa Vol. 8 (2013), 74-78.
2 German Sanchez Griese, geciteerd in Arul Jesu Robin, „Missie – De kern van het gewijde leven", SANYASA, Vol. XII, No. 1 (2017) 57-78 : 63 https://www.researchgate.net/publication/346060262 geraadpleegd 03/03/2024
3 Catechismus van de Katholieke Kerk, 944, Bangalore, Theological Publications of India, 1994, 189.
4 Canon Law Society of Great Britain and Ireland, Het Wetboek van Canoniek Recht, Bangalore, Collins Publications, 1983, 133.
5 James H. Kroeger, M.M., Een verkenning van Redemptoris Missio van Johannes Paulus II, in Vidyajyoti Journal of Theological Reflection, jaargang 79, nr. 10, New Delhi, oktober 2015, 15.
6 Tweede Vaticaans Concilie, Decreet over de aanpassing en vernieuwing van het religieuze leven, Perfectae Caritatis, 2.
7 Johannes Paulus II, Vita Consecrata, postsynodale apostolische exhortatie, Trivandrum, Carmel International Publishing House, 1996, 72.
8 cf. John Paul II, Vita Consecrata (Rome: Libreria Editrice Vaticana, 1996), 25.
9 cf. Het Tweede Vaticaans Concilie, Lumen Gentium no.44; Perfectae Caritatis, 5b, 6c.
10 Tweede Vaticaans Concilie, Decreet Ad Gentes, nr. 6
11 Secretariaat van de Synode van het Vaticaan, Het gewijde leven en zijn rol in de Kerk en in de wereld – Werkdocument voor de Wereldbisschoppensynode van oktober 1994. (gedownload van http://www.ewtn.com/library/curia/synrelig.htm#4)
12 Wereldbisschoppensynode, Het gewijde leven, een teken van de levenskracht van de Kerk – slotboodschap van de Wereldbisschoppensynode van 1994.
13 Marcello de Carvalho Azevedo, Roeping tot zending: de uitdaging van het religieuze leven vandaag, New York: Paulist Press, 1988, p.12)
14 zie Johannes Paulus II, Vita Consecrata, 14-25, 78, 85
15 Paus Paulus VI, Evangelii Nuntiandi, (Rome: Libreria Editrice Vaticana), 1975), 41.
16 Evangelii Nuntiandi, 21.
17 Vita Consecrata, 25, 33, 72, 76.
18 Vita Consecrata, 76
19 Sebastian George, Religie en zending onder de volken volgens de missionaire documenten van de wereldkerk, van „Maximum Illud" tot „Vita consecrata", Romae: Pontificia Universitas Urbaniana, 2000, p. 7
20 Johannes Paulus II, Vita Consecrata, 22.
21 zie Gaudium et Spes, 1
22 Evangelii Nuntiandi, 6.
23 Johannes Paulus II, Vita Consecrata, 80.
24 zie Johannes Paulus II, Vita Consecrata, 85.
25 Paus Franciscus, Verheug u, Een brief voor het Jaar van het gewijde leven, Trivandrum, Carmel International Publishing House, 2014, 2.
26 Werkdocument voor de Wereldbisschoppensynode van oktober 1994: „Het gewijde leven en haar rol in de Kerk en in de wereld"" geraadpleegd op 03/05/2024.

Sr. Roxanne Schares, SSND

Uitvoerende Secretaresse van de UISG

Sinds de viering van Pasen heeft de UISG verschillende groepen en evenementen verwelkomd en gehuisvest. De Italiaanse Constellatie kwam op 8 april bijeen bij de UISG. Op 10 april vond de tweede workshop over Mission Sustainability plaats, waarin een gezamenlijk begrip verder werd verdiept en een routekaart voor de duurzaamheid van de missie werd ontwikkeld, die tijdens de derde workshop op 29 september 2026 verder zal worden verkend. Op 28 april hadden wij het voorrecht de Aartsbisschop van Canterbury, de Zeereerwaarde Sarah Mullally, en haar delegatie te verwelkomen voor een ontmoeting met enkele leden van de Raad van Bestuur van de UISG en het Executive Team.

Op 30 april hielden de zusters van het UISG Preparation Program for Formators (PPF) een Cultural Day: *Celebrating the Sacredness of Our Diversity*, samen met de medewerkers van de UISG, zusters uit hun gemeenschappen, presentatoren, mentoren en vrienden. Het was een levendige uitdrukking van interculturaliteit, vele gaven verenigd in één God, die begon met de viering van de Eucharistie, voorgegaan door pater Aristid Shayo, IC. Na de liturgie volgde een culturele presentatie waarin verschillende dansen en liederen uit de landen van de zusters werden belicht, evenals een quiz met vragen over Europa. Vervolgens ging iedereen naar Regina Mundi om te genieten van een tentoonstelling van culturele artefacten en een heerlijke maaltijd “Taste of the World”, bereid door de zusters.

De afsluiting van het Preparation Program for Formators vond plaats op 3 juli met een vreugdevolle eucharistieviering, voorgegaan door pater Richard Dass, SMM. Tijdens de Offerande presenteerden de deelnemers enkele symbolen van hun transformerende reis. Na de Mis gaf een video, voorbereid door de zusters Ludwiga en Beth, een overzicht van de reis van zes maanden. De Executive Secretary van de UISG, zuster Roxanne Schares, SSND, hield een overweging over hun thema: *Gezegende metgezellen op de reis van transformatie*. Vervolgens ontving iedere deelnemer uit handen van zuster Roxanne haar certificaat van voltooiing van de cursus en werd zij gefeliciteerd door de voorzitster van de UISG, zuster Oonah O'Shea, NDS. Na een dankwoord van de groepsleidster, zuster Gracious, werd het PPF 2026-aandenken, ontworpen door de deelnemers, de zusters Anna en Beth, door hen aan de UISG aangeboden. Het programma werd afgesloten met het zingen van hun themalied door de zusters, waarna iedereen samenkwam voor een maaltijd en een moment van afscheid.

Een belangrijk evenement in deze periode was het vervolgbezoek aan koningin Camilla op 15 juli. Minder dan een jaar na de eerste ontmoeting tijdens het Staatsbezoek van koning Charles III en koningin Camilla aan de Heilige Stoel, werden leden van de UISG, zuster Abby Avelino, MM, zuster Maamalifar Poreku, MSOLA, en zuster Roxanne, uitgenodigd om naar Londen te reizen voor een ontmoeting met Hare Majesteit in Clarence House. Zij werden vergezeld door zuster Lynne Baron, FCJ, uit Liverpool, en dr. Anabel Inge, Chargé d'Affaires ad interim bij de Britse Ambassade bij de Heilige Stoel. Dit was een gelegenheid om verder te vertellen over het werk van zusters over de hele wereld en over hun inzet voor de bescherming van vrouwen en meisjes die worden getroffen door conflicten, mensenhandel, armoede en klimaatverandering. Het bezoek weerspiegelde ook de diepe waardering van de koningin voor het werk van de zusters en benadrukte de samenwerking tussen de UISG en de Britse Ambassade bij de Heilige Stoel ter ondersteuning van initiatieven die de menselijke waardigheid en het welzijn van allen bevorderen.

Na het bezoek aan koningin Camilla ontmoetten de zusters barones Harriet Harman, UK Special Envoy for Women and Girls en lid van het House of Lords. Het gesprek richtte zich op doeltreffende benaderingen om vrouwen en meisjes te ondersteunen, waarbij werd voortgebouwd op de ervaringen van de zusters in humanitair werk, de bestrijding van mensenhandel en gemeenschapsgericht werk. Terug in Rome werden de drie zusters van de UISG en dr. Inge op 16 juli geïnterviewd door Linda Bordoni van Vatican News. Zij deelden hoe zusters aanwezig zijn en getuigen van hoop te midden van enkele van de meest kwetsbare mensen ter wereld.

Er vonden bijzondere evenementen plaats die centraal stonden in de engagementen en projecten van de UISG.

- Het Core Team en het Extended Team van het International Migrants and Refugees Network van de UISG kwamen van 13 tot en met 17 april bijeen voor een workshop. Tijdens deze bijeenkomst gaven de Associate Executive Secretary, zuster Mary John Kudiyiruppil, SSpS, en zuster Roxanne een overzicht van de engagementen van de UISG, gingen zij met de deelnemers in dialoog en moedigden zij aan om het netwerk uit te breiden, zodat meer vrouwelijke

religieuzen die wereldwijd werkzaam zijn in de pastorale dienst aan migranten en vluchtelingen erbij kunnen worden betrokken.

- Het fysieke evenement *Het stokje van financiële verantwoordelijkheid en leiderschap doorgeven aan het Zuiden*, gesponsord door Pax-Bank für Kirche und Caritas, vond plaats in Casa Bonus Pastor in Rome op 14 april 2026. Professor dr. Myriam Wijlens behandelde het thema en deelde inzichten over enkele van de implicaties en uitdagingen ervan. Dit werd gevolgd door een panelgesprek, waaraan zuster Roxanne deelnam, waarbij zij de noodzaak benadrukte van een sterkere en meer doelgerichte samenwerking tussen de congregaties.

- De 22e Algemene Vergadering van de UCESM (Unio Conferentiarum Europae Superiorum Maiorum), die van 20 tot en met 25 april werd gehouden in Marija Bistrica, Kroatië, stond stil bij het thema *Het religieuze leven en de culturen – de gevolgen voor ons leven in onze zending*. Tot de behandelde onderwerpen behoorden het bevorderen van een cultuur van safeguarding, de digitale wereld en AI, interculturaliteit binnen gemeenschappen en de jongerencultuur – het bereiken van jongeren van vandaag. Zuster Roxanne, die de UISG vertegenwoordigde, kreeg de gelegenheid de leiders van de conferenties van mannelijke en vrouwelijke religieuzen uit verschillende Europese landen te ontmoeten en met hen in gesprek te gaan.

- Het derde UISG Symposium van vrouwelijke religieuze theologen vond plaats in Centro 'Ad Gentes' in Nemi, van 31 mei tot en met 7 juni. De bijeenkomst werd georganiseerd door zuster Maria Cimperman, RSCJ, zuster Paula Noronha Jordão, FMVD, zuster Mary John Kudiyiruppil, SSpS, en zuster Shalini Mulackal, PBVM, en bracht 23 vrouwelijke theologes uit 11 landen en 4 continenten samen. Rond het thema *Samen onderscheiden, samen getuigen* gingen de deelnemers in op bezinning en dialoog over onderwerpen die vandaag relevant zijn voor de Kerk en het religieuze leven, waaronder synodaliteit, AI en digitalisering, en gezag, gehoorzaamheid en misbruik.

- De Conrad N. Hilton Foundation Catholic Sisters Initiative 2026 Africa Convening vond plaats in Dar es Salaam, Tanzania, van 10 tot en met 12 juni. Deze bijeenkomst bracht 130 deelnemers samen – zusters uit verschillende Afrikaanse landen, leden van dicasteries en commissies van het Vaticaan en andere partners, waaronder de UISG, vertegenwoordigd door zuster Abby Avelino en zuster Roxanne. Het thema *Samen op weg in solidariteit en hoop: gemeenschappen versterken en gezamenlijke impact creëren voor het algemeen welzijn* gaf richting aan de presentaties, bezinningen en dialoog, waarbij synergieën en mogelijkheden voor samenwerking werden verkend. Zuster Roxanne was een van de panelleden en presenteerde over Compassionate Prophetic Witness in Action.

- Regionale vertegenwoordigers van Talitha Kum kwamen van 4 tot en met 8 mei bijeen in Rome en richtten zich, onder het thema "*De verbondenheid versterken, actie vormgeven — samen als netwerk op weg naar de uitbanning van mensenhandel*",

op het versterken van de samenwerking tussen de regio's en het onderscheiden van een weg naar 2030. Talitha Kum zette de online leiderschapsvorming voor leden van het netwerk in verschillende landen voort en organiseerde van 24 tot en met 30 juni in Bangkok, Thailand, haar zesde leiderschapstraining, waaraan 28 deelnemers uit 22 landen deelnamen. Op 29 juli presenteerde Talitha Kum haar Annual Report 2025, waarin de groeiende geest van samenwerking en de uitbreiding van het bereik worden belicht, via 68 nationale netwerken die in 113 landen aanwezig zijn. In 2025 bereikte Talitha Kum wereldwijd 1,21 miljoen mensen door middel van preventie, bescherming, belangenbehartiging, capaciteitsopbouw en begeleiding van overlevenden.

- In verband met de inzet van de UISG voor safeguarding hebben zuster Mary John en zuster Roxanne verschillende fysieke en online ontmoetingen gehad met leden van de Pontifical Commission for the Protection of Minors (PCPM) en het Center for Applied Research for the Apostolate: CARA, in verband met de voorbereiding van een wereldwijd white paper over goede praktijken op het gebied van safeguarding onder vrouwelijke religieuzen. Zuster Mary John nam van 16 tot en met 19 juni 2026 deel aan de International Safeguarding Conference: *Eén verbintenis, vele contexten: kinderbescherming in verschillende culturen*, die werd gehouden aan de Pontifical Gregorian University.

- De LCWR Assembly 2026 / 70th Anniversary Event, *Veel charisma's, één Geest, één roeping*, vond plaats in Orlando, Florida, VS, van 11 tot en met 14 augustus. De bijeenkomst bracht 1.300 leiders van religieuze congregaties en gasten samen, onder wie de voorzitster van de UISG, zuster Oonah O'Shea, NDS, Executive Secretary zuster Roxanne Schares, SSND, en Synodality Coordinator zuster Maria Cimperman, RSCJ. Een groot deel van de bijeenkomst was gewijd aan bezinning, dialoog en onderscheiding vanuit synodaliteit. Op de laatste dag was een diepgaande gebedservaring de Jericho Walk, een ritueel dat zang, gebed en stilte omvatte en aandacht schonk aan vormen van onrecht, geweld en oorlog, met de verbintenis van de deelnemers om moedige getuigen van liefde te zijn. Op 15 augustus ontmoetten zuster Oonah en zuster Roxanne leden van de USA Constellation en deelden zij over de uitdagingen en mogelijkheden van onze wereldwijde zusterverbondenheid in deze kritieke tijd voor onze wereld.

Andere evenementen en bijeenkomsten:

- Op 15 april leidde het Dicasterie voor de Bevordering van de Integrale Menselijke Ontwikkeling een Strategic Consultation on the Future of the *Laudato Si'* Action Platform (2026–2031), waaraan zuster Maamalifar, JPIC Executive Co-Secretary, en zuster Roxanne, Executive Secretary van de UISG, deelnamen. Op 22 en 23 april vertegenwoordigde zuster Mary John de UISG tijdens een bijeenkomst in Rome van geloofsorganisaties die zich inzetten voor het versnellen van verbeteringen op het gebied van water, sanitaire voorzieningen en hygiëne (WASH) in gezondheidszorginstellingen.

- De UISG verwelkomde een aantal bezoekers, onder wie algemeen oversten, en had ontmoetingen met de leidingsteams van de Council of Major Superiors of Women Religious (CMSWR) uit de VS, de Confederation of Latin American and Caribbean Religious (CLAR) en de Conférence des Religieux et Religieuses de France (CORREF). Er waren ook ontmoetingen met de secretaris-generaal van de USG, de General Coordinator van Catholic Response for Emergencies (CR4E), evenals met leden van The Anna Trust Foundation, GHR Foundation, Roncalli International Foundation, Multimedia International, Charism Capital Group, Investing With Purpose (IWP Capital) en de International Advisor on Ethical AI.

- Tot de regelmatige fysieke bijeenkomsten behoorden de vergadering van het Finance Committee van de UISG op 12 mei; de Council of 18 Meeting met het Dicasterie voor de Evangelisatie op 19 mei; de vergadering van de Raad van Bestuur van de UISG op 20 en 21 mei, met inbegrip van een onlinebijeenkomst met de Council of Delegates; de gezamenlijke vergadering van de leden van de Raden van Bestuur van de UISG en de USG met het Dicasterie voor de Instituten van Gewijd Leven en de Sociëteiten van Apostolisch Leven op 22 mei, gevolgd door de vergadering van de Raden van Bestuur van de UISG en de USG diezelfde middag. Verschillende vergaderingen van subcommissies hebben plaatsgevonden ter voorbereiding van de fysieke bijeenkomst van de UISG Council of Delegates op 23 en 24 november en de gezamenlijke UISG-USG Assembly van 25 tot en met 27 november in Fraterna Domus, Sacrofano, Rome.

- Op uitnodiging van het Dicasterie voor de Bevordering van de Integrale Menselijke Ontwikkeling namen de voorzitster van de UISG, zuster Oonah O'Shea, NDS, bestuurslid zuster Angela Kapitingana, MSOLA, en Executive Secretary zuster Roxanne Schares, SSND, op 25 mei deel aan de presentatie van de Encycliekbrief van paus Leo XIV, *Magnifica Humanitas*, in de Synodezaal van het Vaticaan.

- Op 13 en 14 juni namen, na het bezoek van paus Leo XIV aan Tenerife, zuster Carmen Elisa Bandeo, SSpS, coördinator van het International Migrants and Refugees Network van de UISG, en zuster Antonietta Papa, FMM, coördinator van het UISG Migrants Project op Sicilië, deel aan het Symposium "*Vluchtelingen en migranten in ons gemeenschappelijk huis*". Zij introduceerden het UISG Migrants and Refugees Network bij de 120 deelnemers uit 20 verschillende landen.

- Het bezoek van paus Leo XIV aan Lampedusa op 4 juli was een bijzonder moment voor de UISG Intercongregational Community die daar werkzaam is. Al meer dan tien jaar leven zusters die betrokken zijn bij dit UISG-project naast migranten en de lokale gemeenschap, en veranderen zij een grens in een plaats van welkom, luisteren en hoop.

- De programma's en sessies van de UISG die in de afgelopen maanden werden gehouden, omvatten vorming in Communicatie, Interculturaliteit, Deeply Rooted Synodal Leadership, Conversation in the Spirit en de Synodality Discernment Series, Safeguarding, evenals bijeenkomsten van de gezamenlijke UISG-USG Commissies voor Onderwijs, Vorming, JPIC en Safeguarding.

- Tot de groepen die bij de UISG werden ontvangen voor hun evenementen en bijeenkomsten, behoorden Faith and Praxis, JPIC Promoters, Multimedia International (MMI), Mission Sustainability Steering Committee, Pax Christi International Catholic Institute for Nonviolence, The Anna Trust Foundation en de Methodist Church Seminarians.

- Twee medewerkers van de UISG voltooiden de vereiste opleiding en werden gecertificeerd op het gebied van eerste hulp en veiligheid, en de nodige aanpassingen werden aangebracht in de tafels en zitplaatsen in de zaal van Regina Mundi om te voldoen aan de wettelijke veiligheidsvoorschriften. Er werden maandelijkse bijeenkomsten van het coördinatieteam en de medewerkers gehouden, evenals momenten van gezamenlijk gebed, en zoals gewoonlijk bleven de kantoren van de UISG van 3 tot en met 16 augustus gesloten vanwege de zomervakantie.

- Er waren momenten van dank en afscheid van ambassadeurs bij de Heilige Stoel die tijdens hun verblijf in Rome nauw met de UISG hadden samengewerkt, evenals van medewerkers die hun dienst bij de UISG beëindigden. Bijzondere vermelding verdient Svetlana Antonova, medewerkster algemene diensten, die in april met pensioen ging na bijna 37 jaar dienst, waarin zij inspeelde op uiteenlopende en voortdurend veranderende behoeften van de UISG.

Terwijl wij onze reis voortzetten, nu door de 2026 Season of Creation, moge de boodschap van *Paus Leo XIV voor de 11e Werelddag van Gebed voor de Zorg voor de Schepping* een bron van bemoediging zijn. Mogen wij samen de “weg van een authentieke ecologische bekering” bewandelen, “medewerkers worden van Gods werk van vernieuwing”, “opdat in onze tijd… de belofte van het Evangelie diep wortel mag schieten in onze wereld en de vrede van Christus over heel de schepping mag heersen.”

DAGELIJKS BESTUUR VAN DE UISG (2025-2028)

PRESIDENTE	**Sr. Oonah O'Shea, NDS (Australia)** *Religious of Our Lady of Sion*
VICE-PRESIDENTE	**Sr. Graciela Francovig, FI (Argentina)** *Daughters of Jesus*
BESTUURSLEDEN	**Sr. Miriam Altenhofen, SSpS (Germany)** *Missionary Servants of the Holy Spirit*
	Sr. Anna Josephine D'Souza, SAC (India) *Missionary Sisters of the Catholic Apostolate (Pallottines)*
	Sr. Angela Kapitingana, MSOLA (Tanzania) *Missionary Sisters of Our Lady of Africa*
	Sr. Dolores Lahr, CSJ (United States) *Sisters of St. Joseph of Chambéry*
	Sr. Priscilla Latela, RMI (Italy) *Religious of Mary Immaculate – "Claretian Missionary Sisters*
	Sr. Chiara Lorenzato, FMP (Italy) *Franciscan Missionary of Poor*
	Sr. Sylvette Mané, SM (Senegal) *Sisters of the Congregation of Mary, "Mariste"*
	Sr. Maria Filomena Mendoza, OLSH (Philippines) *Daughters of Our Lady of the Sacred Heart*
SUBSTITUTES	**Sr. Maria Yaneth Moreno Rodríguez, SDV (Colombia)** *Sisters of the Divine Savior* **Sr. María Rita Calvo Sang, ODN (Spain)** *Order of the Company of Mary Our Lady*
ALGEMENE SECRETARESSE	**Sr. Roxanne Schares, SSND (USA)** *School Sisters of Notre Dame*

SECRETARIAAT VAN DE UISG

Sr. Roxanne Schares, SSND
Executive Secretary
segretaria.esecutiva@uisg.org

Sr. Mary John Kudiyiruppil, SSpS
Associate Executive Secretary
vice.segretaria@uisg.org

Rosalia Armillotta
Assistant to the Executive Secretary
ufficio.segreteria@uisg.org

Financial Administrator
economato@uisg.org

Membership Secretary
contributi@uisg.org

Communication Officer
comunicazione@uisg.org

Coordinator UISG Bulletin
bollettino@uisg.org

Technical Coordinator
tecnico@uisg.org

Coordinator Talitha Kum
coordinator@talithakum.info

Catholic Care for Children International
ccci@uisg.org

UISG Formators Programme
formators.programme@uisg.org

Formation Coordinator
formation@uisg.org

Synodal Initiative
synodality@uisg.org

International Migrants and Refugees Network
rete.migranti@uisg.org

Migrants in Sicily Project Coordinator
lampedusa@uisg.org